MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Kiek debesuota, dieną virš 30°, naktį 22. Saulę teka 6:31, leidžiasi 5:37.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter-Library Center Gratis
5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLIII. Kaina 5c ...icago 8, Ill. Pirmadienis, Vasario-February 27 d., 1956 m. Price 5¢ 48

APRAŠO LIETUVIU KOVA PRIEŠ KOMUNISTUS

VAIRUOJAMOS RAKETOS PAKEITĖ PATRANKAS JAV KARO LAIVUOSE

Adm. Burke kalba apie naujus galingus ginklus

CHARLESTON, S. C. — Admirolas Arleigh Burke, JAV karo laivyno viršininkas, pasakė, kad dabar Amerikos karo laivai yra apginkluojami pačiais galingiausiais šios gadynės ginklais.

Laivynas vis dar nėra patenkintas tuo, ką turi, bet dirba toliau dėl ginklų ir pačių laivų tobulinimo. Tarp pačių svarbiųjų laivyno uždavinių yra atominės energijos pritaikymas laivams varyti, kalbėjo adm. Burke Citadel karo mokykloj. Laivyno lėktuvai, kaip lėktuvnešių, taip ir hidroplanai, artėja prie greičio, kuris yra didesnis už garso.

Laivyno reikšmė vis dar didelė

Adm. Burke apibūdino laivyno reikšmę puolimui kaip labai didelę. Laivai yra ginkluoti vairuojamomis raketomis, turi lėktuvus, kurie gali gabenti atominės bombas ir gali suduoti priešui skaudų smūgį. Ypač svarbu, kad laivynas gali suduoti priešui labai taiklius smūgius, kalbėjo Burke.

Patrankos atgyveno amžių

Ligi šiol vidutinė ir sunkioji artilerija buvo svarbiausieji karo laivų (kreiserių, kautynių laivų) ginklai. Dabar patrankos kreiseriuose ir kautynių laivuose pakeičiamos į raketas, kurios, paleistos į taikinius, vairuojamos elektronų aparatais ten, kur reikia.

JAV jau keletą kreiserių pavertė į vairuojamų raketų-sviedinių laivus. Naujai statomi didieji karo laivai, kaip lėktuvnešiai ir laivai raketoms leisti, bus varomi atomine energija. Pirmieji povandeniniai laivai, "Nautilus" ir "Sea Folf", varomi atomine jėga, praskynė Amerikai kelią į naujos gadynės laivyną.

Sovietai taipgi nesnaudžia

Adm. Burke, kaip kiekviena taip ir šia proga, priminė Sovietų smarkiai augantį laivyną, ypač povandeninį.

Sovietai jau turį 400 povandeninių laivų ir vis dar jų stato. Jie turi ir 100 naujų naikintojų bei 27 kreiserius, iš kurių 17 esą taipgi naujų.

Bet Sovietai neturi kautynių laivų, neturi nė didžiųjų lėktuvnešių, be kurių jie negali paleisti savo laivyno puolimui.

Didesnį pavojų reiškia tik jų povandeniniai laivai, kurie karo atveju bandytų puldinėti karo ir prekinius laivus, plaukiančius tarp Amerikos, Europos ir Azijos. Bet ir šiam jūrų karui JAV turi daug naujų priemonių.

Amerikos lėktuvo nelaimė Ispanijoj

Žuvo 3 karo lakūnai

MADRIDAS, Ispanija. — Dingęs Amerikos karinis transportu lėktuvas buvo užtiktas po 24 valandų nukritęs 23 mylias į šiaurę nuo Ispanijos sostinės.

Nelaimės vietoj rasti tris lakūnai gyvi ir kiti trys žuvę. Jiems ieškoti buvo atsiųsti lėktuvai iš Vokietijos.

Užtikus apsnigusiuose kalnuose lėktuvo griaučius, Amerikos aviacijos gydytojai iššoko parašiutais ir suteikė pirmąją pagalbą išlikusiems gyviems, bei sužeistiems lakūnams.

Lėktuvas skrido su 2 JAV aviacijos bazės Ispanijoj karininkais ir 4 lėktuvo įgulos nariais iš Prancūzijos.

Viesulas nusiaubė pietinę Illinois

Žuvo šeši gyventojai

SUMMERFIELD, Ill. — Stiprus viesulas šeštadienį nuteriojo Arkansas, Missouri valstybes ir paskui pasiekė Illinois valstybės pietinę dalį.

Skaudžiausiai nukentėjo Summerfield miestelis su 500 gyventojų. Iš miestelio 105 namų pusė sugriauta arba apnaikinta. 3 gyventojus užmušė, 12 sužeidė.

Apgriautas ir kitas Illinois miestelis, Milstadt. Ten žuvo 2 gyventojai. 6-ta Illinois auka, 4 metų berniukas, užmuštas, viesului siaučiant, East St. Louis mieste. Vien Illinois valstybėj pridaryta medžiaginių nuostolių už milijoną dolerių.

Nuo Texaso, kur uraganas prasidėjo, ir New Yorko, kur jis baigėsi, žuvo 16 gyventojų, keliasdešimt sužeisti ir sugriauta šimtai namų.

Sovietai reikalavo iš anglų, prancūzų teisės į Pabaltįjį

Paskelbė dokumentų apie 1939 m. derybas ir suokalbius karui

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas išleido daugiau kaip 1,000 puslapių knygą apie JAV santykius su užsienio valstybėmis 1939 metais.

Knygoj sudėta nemaža tokių dokumentų, kurie ligi šiol buvo laikomi slaptais ir nebuvo skelbti.

Iš šių dokumentų dar aiškiau darosi, kaip Sovietai mulkino Angliją, Prancūziją, Lenkiją karinėmis ir diplomatinėmis derybomis, kartu vesdami slaptus pasitarimus su Hitleriu.

Atskleidžiamas prancūzų naiviškumas, premiero Daladier nenoras tikėti Sovietų-Vokietijos slaptomis derybomis. Jis vis atsakydavo, kad Stalinas su Hitleriu derėsis tik prekybos reikalais.

Buvęs JAV ambasadorius Bullitt, pirma Maskvoj, paskui Paryžiuj, patvirtina, kad vienas iš Sovietų sąlygų susitarti su Anglija ir Prancūzija, buvo jų reikalavimas užleisti jiems Pabaltijo valstybes. Vakarų valstybės su tuo nesutiko, bet Hitleris sutiko leisti Sovietams pagrobti Pabaltijo valstybes, Moldaviją-Bukoviną ir pasidalyti pusiau Lenkiją.

Vos tik anglų ir prancūzų derybos su Sovietais nutrūko, kaip buvo paskelbta Hitlerio-Stalino draugingumo sutartis, padrąsinusi Vokietiją pulti Lenkiją.

LENKTYNĖS SU SSSR

WASHINGTONAS, D. C. — Senato karinių reikalų komitetas nutarė sudaryti pakomisiją, kuri bandys išaiškinti, keik yra pasistumėję Sovietai vairuojamųjų raketų gaminime.

Amerikoj, dažnai rinkiminės propagandos sumetimais, gasdinama, jog Sovietai šioj srity jau yra pralenkę Jungtines Valstybes.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Gen. Nathan F. Twining, JAV oro pajėgų štabo viršininkas (kairėje), liūdydamas prieš Senato specialų komitetą, perspėjo, kad sovietai greitai gali pralenkti amerikiečius raketinių ginklų išvystyme.

KOMUNISTAI BAIGĖ SUVAŽIAVIMĄ

Palaidojo stalinizmą, pradėjo chruščiovizmą; laisvasis pasaulis nemato esminio skirtumo

MASKVA. — Pereitą šeštadienį pasibaigė Sovietų komunistų partijos 20-tasis suvažiavimas, sukėlęs laisvojo pasaulio nusistebėjimą Stalino "draugų" piktomis kalbomis prieš mirusį savo "tėvą ir mokytoją".

Paskutinę dieną buvo, kaip paprastai, priimta eilė rezoliucijų ir išrinktas partijos centro komitetas. Į centro komiteta išrinko 133 tikruosius narius ir 111 kandidatų. Paskutiniame partijos suvažiavime 1952 metais į komitetą buvo išrinkti 125 nariai. Išrinkta 53 naujų narių. Iš senųjų narių 45 atkrito.

Vieni kyla, kiti krinta

Centro komiteto ir jo prezidiumo nariai iš paskutinio suvažiavimo Stalinas mirė 1953 metais, Beriją tais pačiais metais sušaudė, Višinskis mirė kiek vėliau savo mirtim.

Buvęs premieras Malenkovas buvo perrinktas, nežiūrint, kad jo valdoma elektros ministerija buvo smarkiai kritikuojama planavimo viršininko Saburovo.

Karo ministeris Žukov, buvęs ligi šiol kandidatu, dabar pasidarė pilnu centro komiteto nariu. Pilnu nariu tapo ir Gromyko, užsienio reikalų viceministeris.

Išmetė Berijos įpėdinį

Iš komiteto išmetė gen. Kruglov, kuris po Berijos sušaudymo buvo paskirtas vidaus reikalų ministeriu. Jo įpėdinis Dudorov pateko ir į centro komitetą.

Į komitetą pateko ir gen. Serov, (lietuvių deportacijų vykdytojas). Berijai mirus, nuo vidaus reikalų ministerio buvo atskirtos saugumo policijos ministerijos ir sudaryta atskira saugumo komisija. Jos komisaru yra Serov.

Rezoliucijos

Suvažiavimas priėmė Chruščiovo pasiūlymą išdirbti naują partijos programą, kuri pakeis pasmerktuosius Stalino katekizmus. Chruščiovas pasišovė ne tik pribaigti Stalino kultą ir "mokslą", bet ir pataisyti leninizmą, pritaikinti naujiems laikams.

Be to, suvažiavimas priėmė naują penkių metų planą (šeštąjį).

Kita rezoliucija pasisakyta už kolektyvinę valdžią ir prieš vieno asmens diktatūrą. Tikroji Sovietų valdžia bus komiteto 7 narių prezidiumo rankose.

Sovietai atmetė Vakarų protestą

Ginkluosią Rytų Vokietijos darbininkus prieš "sabotažą"

BERLYNAS. — Sovietų ambasadorius Rytų Vokietijoj Puškin įteikė savo vyriausybės atsakymą į JAV, Anglijos ir Parncūzijos protestus dėl ginklavimo civilių gyventojų Rytų Vokietijoj.

Ginkluotų darbininkų kolonos viešai demonstravo sausio mėn. Rytų Berlyne. Vakariečiai pareiškė, kad toks elgesys nesuderinamas su 4 didžiųjų susitarimais apie Vokietijos valdymą.

Sovietai atsakė, kad darbininkų ginkluoti būriai yra numatyti saugoti fabrikus nuo šnipų ir sabotažninkų ir kad taip bus daroma ir ateity.

BALIONAS VIRŠ SIBIRO

TOKIJAS. — JAV aviacija pripažino, kad vėl jos vienas meteorologijos balionas, užuot skridęs į rytų pusę, pateko į vakarų sroves, kurios ji nunešė į Sibiro erdvę.

Bet ten jis pateko į priešingą srovę ir pasisuko kursu į Aliaską.

— **Tautinės Kinijos žiniomis,** Kinijos komunistai pakraščiuose prieš Formozą laiko sutelkę apie 750,000 kariuomenės.

Šiaurės Korėja tebelaiko 2,720 karo belaisvių

Bet už jų saugumą neatsakingi

PANMUNJOM, P. Korėja. — Komunistai dar kartą patvirtino, kad jie yra didžiausi melagiai, neverti ne mažiausio pasitikėjimo.

Kai baigėsi Korėjos karas ir prasidėjo pasikeitimas karo belaisviais, Šiaurės Korėja įtikinėjo, kad ji išleido visus belaisvius, išskyrus mažą būrį, kurie nutarė pasilikti komunistų pusėj.

Bet šeštadienį Šiaurės Korėja, atsakydama į naują JT armijos atstovo užklausimą, patvirtino, kad Šiaurės Korėjo dar yra 2,720 belaisvių, tarp jų 449 amerikiečių. Komunistai kartu pastebėjo, kad jie nėra atsakingi už tų belaisvių saugumą, iš ko kilo įtarimas, kad ne visi iš jų gali būti gyvi.

JT armijos atstovas JAV admirolas Moore pareikalavo aiškiau pasakyti, ką reiškia tokios komunistų žinios. Tarp palaikytų Šiaurės Korėjoj JT belaisvių esąs ir aviacijos kapitonas Van Fleet, buvusio Korėjos fronto vado gen. James Van Fleet sūnus.

Varo Peroną iš JAV viešbučio

Eksdiktatorius protestuoja

PANAMOS MIESTAS. — Amerikos valdoma Panama Canal Co. įsakė nuverstajam Argentinos diktatoriui Juan Peronui išsikraustyti iš kompanijos viešbučio "Washington" Kolonos mieste Panamoj, kur jis apsigyveno lapkričio mėnesį.

Dėl Perono apsigyvenimo Panamoj kilo ginčai ir JAV kongrese. Keletas atstovų reikalavo, kad Peroną išvarytų ne tik iš Amerikos viešbučio, bet ir iš Panamos respublikos. Amerika šitokį pageidavimą yra pareiškusi Panamos vyriausybei.

Peronas protestuoja ir nenori kraustytis ne tik iš Panamos, bet ir Washingtono viešbučio. Jis gavęs 10 pasiūlymų gyventi veltui jo "idejos draugų" namuose. Bet jis nenoris jų apsunkinti.

Peronas lapkričio pradžioj apleido Paragvajų ir paskelbė, kad važiuoja į Nikaragua. Bet pasiekęs Panamą, čia apsistojo ir paprašė, kad jam duotų apsigyvenimo leidimą, kaip politiniam pabėgėliui. Panamos vyriausybė dar nėra davusi galutinį atsakymą į nuverstojo diktatoriaus prašymą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Žemės ūkio sekretorius Ezra Taft Benson pareiškė, kad valdžios palaikomos aukštos kainos žemės ūkio produktams nepasiekė savo tikslo apsaugoti ūkininkų pajamas. Jis siūlo kuo greičiausiai priimti naują programą.

LIETUVOJ TEBEVEIKIA PARTIZANAI

Nušautųjų lavonus tebekabina miesto aikštėse

STOCKHOLMAS, Švedija. — "Chicago Tribune" korespondentas Stockholme Yves du Guerny gavo iš Vilniaus slaptą laišką su informacijomis apie paskutinių laikų gyvenimą okupuotoje Lietuvoje.

Lietuva vis dar turi savo partizanų, rašo minėtas korespondentas, remdamasis gautąja informacija. Neseniai trijų nušautų partizanų lavonai buvo iškabinti prie policijos būstinės Vilniuj. Šiais barbariškais papročiais bolševikai ne tik nori pagasdinti kovojančius lietuvius, bet ir susekti nužudytųjų artimuosius. Pro policijos langus komunistų sekliai akilai seka tuos, kurie prieina prie lavonų, tikėdami, kad tarp žiūrovų gali būti ir nužudytojų draugų ar minių. Užtenka parodyti didesnio susijaudinimo, kaip policija tokius suima ir ima tardyti, ko jiems jaudintis, jei pakartieji nėra jų artimi žmonės.

Kukurūzų "karštligė"

Sukolchozintame žemės ūky Sovietų valdžia rodo tikrą "karštligę" dėl kukurūzų auginimo. Taip įsakė Chruščiovas ir taip dabar turi būti šeimininkaujama, nors žmonės gerai žino, kad Lietuvos klimatas yra per šaltas kukurązams auginti. Partijos biurokratai tokio pasiaiškinimo nepaiso. Maskva įsakė treč dalį pašarinių javų plotą apsėti kukurūzais, ir tas turi bti padaryta.

Tebekalba apie Gedvilą

Žmonės vis dar negali suprasti, kad komunistai būtų galėję pa varyti savo ištikimą tarną Mečių Gedvilą iš ministerio pirmininko vietos dėl to pačių kukurūzų ir aplamai dėl žemės ūkio nesekmės, kurios šaknys glūdi pačioj sovietinėj sistemoj. Jei ne Gedvilas negalėjo įrodyti Maskvos valdžiai, kodėl negalima išauginti žmoniškų kukurūzų Lietuvoj, juo mažiau gali tai įtikinti žemesniejei kolchozininkų varovai.

Motiejus Šumauskas, kurį parinko į Gedvilo vietą, bus pažadėjęs "sutvarkyti" kukurūzų programą, jei ji paskyrė tuo vyriausiuoju Maskvos įgaliotiniu.

Komitetas aviacijos pajėgumui aiškinti

Sen. Symington — pirmininkas

WASHINGTONAS, D. C. — Senatorius Stuart Symington, buvęs Trumano vyriausybėj aviacijos sekretorium, išrinktas pirmininku senato komiteto, kuris tirs Amerikos orinių pajėgų stiprumą ir galimybės apsiginti nuo Sovietų.

Sen. Symington yra pasižymėjęs nuolatiniu Eisenhowerio vyriausybės kritikavimu dėl nepakankamo aviacijos jėgų stiprinimo. Šeštadienį pasakytoj kalboj Raleigh, N. C., Symington padarė priekaištų vyriausybei dėl tikrosios padėties slėpimo. O toji padėtis esanti labai pavojinga, kadangi Sovietai daugely aviacijos ginklavimosi sričių esą pralenkę JAV.

Symington protestavo prieš vyriausybės nusistatymą mažinti karines išlaidas ne tik aviacijai, bet ir laivynui bei armijai. Symington tvirtinimu, vyriausybė sumažins lėšas laivynui $300 mil., armijai $390 mil. ir aviacijai $450 mil. Nuo vyriausybės taupymo ne vietoj kenčia ir vairuojamų raketų bei kitų moderniųjų ginklų tyrinėjimai, sako Symington.

Paleido kariuomenę prieš jaunuomenę

Užpuolė filmų aktorius

DAYTON BEACH, Fla. — Sekmadienio naktį apie 10,000 jaunimo buvo beužvaldą šio miesto centrą, bei kai policijai į pagalbą atėjo tautinė gvardija, jaunuoliai po 4 valandų buvo numalšinti.

Pirmas susidūrimas policijos su jaunuoliais buvo šeštadienio vakarą, kai policija norėjo sulaikyti pramuštgalvių lenktynes miesto gatvėse automobiliais — kas paims greitesnį startą.

Kareiviai atstatė tvarką

Jų skaičius gatvėse nuolat augo, policija negalėjo nieko padaryti. Apie 1 val. naktį pasirodė kariuomenė. Ji apsupo 8 gatves skersai ir 6 gatves išilgai, ir pradėjo varyti iš barų, kavinių ir nuo gatvių jaunuolius namo. Kas priešinosi, pamatė, kad tuoj gali gauti su šautuvo buože per galvą. Po valandos valymo mieste tvarka buvo atstatyta.

85 agresingesnių jaunuolių atsidūrė policijoj, dar daugiau kariuomenės daboklėj. 9 nugabenti į ligonines aprišti žaizdas.

"Primuškime artistus"

Hollywoodo aktoriai, MacLane ir James Craig, išėję su draugais iš restorano, pasijuto nedraugiškos minios spūsty.

Kai kas iš jaunuolių ėmė šaukti: "Jie yra aktoriai! Primuškime juos!" Aktoriai, akmenims zvembiant pro galvas, įbėgo į viešbutį ir spėjo uždaryti duris. Vienam iš aktorių draugų pataikė akmeniu į galvą. Paskui vaikėzai svaidė akmenis į viešbutį, kur jie įbėgo, bet netrukus atvažiavusi policija siaubūnus nuvijo.

Sovietų attache JAV aviacijos organizacijoj

Priėmė per neapdairumą

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos karo aviacijos sąjungos vadovybė prisipažino, kad ji buvo priėmusi į narius Sovietų karo aviacijos attache pavaduotoją majorą Kolentsev.

Paduodamas pareiškimą įstoti į sąjungą, Kolentsevas parašė, kad jis priklauso USSSRAF aviacijai. Sąjungos vadovybei tik po 4 mėnesių atėjo į galvą, kad šios raidės reiškia Sovietų, o ne Amerikos, karo aviaciją.

Minėta Amerikos karo aviacijos organizacija buvo sukurta 1946 metais. Garsusis lakūnas gen. James Doolitle buvo organizacijos pirmuoju vadovu. Aviacijos sąjungos tikslas — kovoti už stiprią JAV aviaciją ir nepasiduoti Sovietams. Ji leidžia ir mėnesinį žurnalą "Air Force", tarp kurių skaitytojų yra ir Sovietų aviacijos attache plk. Boris Bogatyrev.

Įspūdžiai iš J. Pautieniaus meno parodos

(Lyg ir feljetonas)

Praeitą sekmadienį, būdamas Brioporte, užsukau pasižiūrėti ir J. Pautieniaus meno parodos. Vos tik peržengiau Lietuvių Auditorijos pietinės salės slenkstį, kaip sutiko mane visuomet judrus ir geroje nuotaikoje šios parodos rengimo komiteto pirmininkas Antanas Gintneris. Į didelę knygą užrašė mano vardą, pavardę, adresą ir, pagriebęs už rankos, atvedė prie vieno paveikslo ir sako: "Gerai įsižiūrėk į paveikslą. Matai, kaip vykusiai menininkas suderino spalvas". Ir dar pripasakojo galybę man nesuprantamų dalykų.

"Tai, ot, imk paišelį. Viską susižymėk ir pyškink į laikraščius. Gerai ar blogai, bet rašyk!"

Žinote, žiurinėjau paveiklą iš visų pusių ir nieko negalėjau suprasti. Atrodo, lyg kad būtų kažkas panašaus į tiltą. Keli medžio stuobriai, pažnešūs į žmonių pavidalus. Į rankas įduoti stori pagaliai. Pagalių priešakiniame gale pririštos storos virvės ir į vandenį įmerktos. Na, vyručiai, esu aistringas meškeriotojas, bet nei tokių meškeriotojų, nei meškerių nesu matęs.

Gintneris vėl sako: "Jeigu šito paveikslo negali suprasti, tai va šituo tikrai susižavėsi. Matai, čia atvaizduotos ganyklos ir joše ganosi dvi žalios ir viena raudona karvė".

Dievaži, prisipažįstu, kad esu net septynerius metus karves ganęs, bet tokių karvių nei Lietuvoje, nei Amerikoje nesu matęs. Ten greičiau atvaizduoti tokie gyvuliai, kurių dar nesu matęs.

Dar prie vieno paveikslo privedęs, Gintneris aiškina, kad tai esanti lietuviška sodyba su beržais — svyrūnėliais ir mūsų gimtomis bakūžėmis. Gaila, bet turiu prisipažinti, kad ir šiame paveiksle mačiau tik kreivus kuolus ir ant jų kažkokius baltos spalvos kuokštus. Tarp jų aukštokus šieno kūgius. Pagaliau, numojęs ranka, Gintneris sako: "Sunku aiškinti žmogeliui, neturinčiam supratimo apie meną. Žiūrėk į portretus, gal būt, daugiau suprasi".

Palikęs mane, nuėjo prie kitų meno parodos lankytojų.

Teisybė, portretus jau geriau supratau. Mačiau pačiame salės gale pyktelėjusios p. Gintnerienės portretą. Iš veido bruožų pažinau dailininko Adomo Varno portretą. Bet kodėl jam, vietoj barzdos, kultuvė prikabinta, taip ir liko neaišku. Dar mačiau ir, rodos nesuklydau, rašytojo Babrausko žmonelės portretą. Na, o apie kitus paveikslus, kurių ten labai daug mačiau, nebandysiu rašyti. Ir taip į šią meno parodą nesusipratėliu atėjau ir dar didesniu nesusipratėliu išėjau.

Turiu pastebėti, kad tai mano asmeninė ne tik apie modernųjį, bet ir paprastąjį meną nesusipratėlio nuomonė.

Kiti žmonės, kurie atsilankė į šią meno parodą, sako, kad jie esą matę gerą dailininko J. Pautieniaus pažangą ir tikrąjį meną.

Kam kyla abejonės, būtinai aplankykite šią meno parodą ir sudarykite savo nuomonę.

Stasys Juškėnas

JUOZAPAS F. VILIS

Nelengvas yra žmogaus gyvenimas — ir augančio, ir jauno, ir suaugusio.

Kai vaikas esi, jei kas užgauna, nori tuoj pulti užgavėją. Bet tėvelis nuo pat mano mažystės mokė, kad tą prigimtą impulsą reikia sulaikyti. Atmokėk už blogą geru. Kaltininkas susipras.

Žinoma, mėginau tėvelio patarimų klausyti. Tad buvau visų žinoma kaipo lėta, mandagi Suzytė. Tik sapnuose priešų kaulus trūškinau, skruostus daužiau.

Bet tėvelio pamokymą niekad nepamiršau. Kai Jonelis pradėjo į mokyklą eiti, jo greitos, ilgos kojos nuo daug vaikiškų muštynių jį išgelbėjo. Bet pasitaikė vienas vaikas, taip pat greitas kaip Joenlis. Čia jau reikėjo kitokio prisitaikymo.

Užkvietėm tą vaiką į "wiener roast" pobuvėlį. Vaikas atėjo, pasivalgė sočiai ir, nė ačiū netaręs, nubėgo namo.

Ir po to kurį laiką nieko blogo apie jį nebesigirdėjo. Bet po dviejų savaičių Jonelis parbėgo iš mokyklos ir rimtai mane prašė: "Nupirk vėl dešriukių, Mamyte. Vėl pakviesk tą vaiką į "wiener roast!"

Taip kartkartėmis ir kepėm dešrukes, bet vis rečiau ir rečiau. Šiandien tas vaikas yra vienas geriausių Jonelio draugų.

Taip, mano tėvelis teisybę nurodė. Kad ir kartais ima laiko, bet gėris pagaliau laimi. Tas vaikas, namie nuskriaustas, nežinojo kaip draugų įsigyti. Mes tik suteikėm jam progos tinkamiau apsispręsti, nepalankumą kitų atžvilgiu nugalėti.

Kaip paskiriems asmenims apsimoka žmoniškumą pagerbti, taip ir draugijoms, valstybėms. Remiantis tokiu principu kaip tėvelio, sunku nukrypti į nusivylimą.

Politiškai tėvelis buvo ypač susipratęs. Nuo pat komunistinio sąjūdžio pasireiškimo lietuvių tarpe, tėvelis pažino jo biaurų, šlykštų žiaurumą, žmonių paniekinimą. Net Antrojo Pasaulinio karo metu, kada kai kurie susižavėjo bendro fronto propaganda, o Jungtinės Amerikos Valstybės ėmė laikyti Rusiją draugišku talkininku, tėvelis permatė, kad reikia ne vien kitų žmoniškumą pagerbti, bet ir palaikyti savo vertę, nepasiduoti aklai viems, kurie žmoniškumą smaugia, pripažįsta jį vien žodžiais, o ne veiksmais.

Taip normalus, logiškas buvo mūsų namuose tokių talkininkų įvertinimas, kad niekad neteko susigundyti komunistų gražiais žodžiais. Net buvo sunku suprasti, kaip galėjo bent vienas žmogus aklai tikėti komunistų "atsivertimu". Dažnai, karui besibaigiant — ir vėliau — teko atsiminti tėvelio įspėjimus! Kaip laiminga aš buvau turėdama tėvelio pavyzdį, kaip turtinga buvau, nes man nereikėjo pergyventi pirmą per aklą pasitikėjimą, o paskui bitterų nusivylimą.

Žmogus turi daug ramesnę sąžinę, kai tinkamai sugeba įvertinti ir draugą ir priešą, ir abiejų atžvilgiu nusistato taip, kad nepažeidžia savo savigarbos.

Tik pastaraisiais metais, studijuodama pasaulio politiką ("World Politics" diskusijų kurse), turėjau nepaprastą laimę visa tai dar geriau suprasti.

Studijų sesijose didelis skaičius universitetą baigusiųjų, dabar pasiturinčių piliečių, prisipažino, kad, studentais būdami, jie buvę įsitikinę, kad Rusijos vadai ne taip juodi, kaip jie piešiami, kad galima daug gero tikėtis iš jų žodžių bei pažadų. Bet daugiau paskaičius, mintimis diskusijose pasidalinus, ir jiems sunku bebuvo suprasti, kodėl jie taip lengvai pasidavė "apsimuilinami" karo metu. Patyrė, kad mažiausias žmogaus vertybės paniekinimas atitolina niekintojus nuo pastovaus teisingumo, nuo žmoniškumo, nežiūrint, kaip saldūs žodžiai bebūtų.

Taip, tėvelis ne vien savo gyvenimą kaip žmogus tinkamai sutvarkė, bet dar tokiems kaip aš padėjo išvengti nukrypimų, paragino nuolat siekti žmoniškos vertybės — ir sau ir visai žmonijai.

Ačiū, tėveli. Nors jau ir vienuolika metų kaip ilsies Lietuvių tautinėse kapinėse, bet tavo pavyzdys, žodžiai ne tik nedyla, bet stiprėja. Gal ir kai kurie iš mūsų, kurie tave pažinome, sugebėsime dar toliau tavo švelnų žmoniškumo idealą išugdyti!

Suzanna Viliutė Schweer

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.000 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

PRANCIŠKUS ŠIMULIS
Gyveno 2448 No. Major Ave.

Mirė 1956 m. vasario 25 d., 5:00 val. ryto, sulaukęs 66 m. amžiaus.

Gimęs Lietuvoj, Vilniaus apskrity, Gelvanų parapijoj, Pusilgiškių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 m.

Paliko nuliūdę: draugai ir pažįstamieji; Lietuvoj paliko giminės.

Priklausė prie Morning Star Klubo.

Kūnas pašarvotas koplyčioje 3337 West North Avenue.

Antrad., vasario 28 dieną 1:30 val. popiet bus lydimas iš koplyčios ir laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a. a. Pranciškaus Šimulio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Giminės, Draugai ir Pažįstamieji.**

Laidotuvių direktorius Steponsa Lackawicz. Tel. RE 7-1213.

GUARD YOUR HEART

Avoid Worry

WORRYING cures or prevents nothing. Don't be guided by old wives' tales. Know the facts about heart disease and your own heart.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

Wake Up! Look Up! Sign Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

ELZBIETA ŽVINAKIS
Gyveno 1732 So. Ruble Street

Mirė 1956 m. vasario 25 d. 8:00 val. vakaro.

Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskrity, Žvingių parap., Lapkašių kaime.

Amerikoje išgyveno 45 m.

Paliko nuliūdę: du sūnūs: Antanas, marti Adella, Jonas ir marti Lillian; keturios dukterys: Ann Eugene, žentas Valantine; Marilyn Užpalevičius, žentas Vincent, Elizabeth Slattery, žentas Robert, Stella Maurer, žentas Lawrence; sesuo Petronėlė Žitautas, jos vyras Antanas ir jų šeima; dvi pusseserės: Ona Miklovas ir Amilija Andrijokas, 12 anūkų ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie Tretininkų Draugijos, Apaštalystės Maldos, ir Švento Kazimiero Remėjų.

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio koplyčioj, 659 West 18th St.

Trečiad., vasario 29 d. 8:30 val. r. bus lydima iš koplyčios į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Elzbietos Žvinakis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Sūnūs, Marčios, Dukterys, Žentai ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius Petras Gurskis. Tel. SEeley 3-5711.

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai,—pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užeiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti, jei patelefonuosite TA 9-2242.

URŠULĖ GILLIS
Pagal tėvus PIVORUNAITĖ
Gyveno 10501 So. Wabash Ave.

Mirė 1956 m. vasario 25 d., 7:00 val. ryto.

Gimusi Svenčionių apskrity, Tverečių parapijoj, Bobena k.

Amerikoje išgyveno 47 m.

Paliko nuliūdę: vyras Paul, du sūnūs: Clemence ir marti Jeannette; Alphonse ir marti Harriet; duktė Effie Dorocke ir žentas Walter; trys anūkai: Clenelle ir Martin Gillis ir Larry Dorocke; brolis Alphonse Pivorunas; sesuo Helen Laurutanas, jos vyras Albin ir jų šeima; du švogeriai Michael ir Adolph Gillis ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Šv. Onos Draugijos, Tretininkų, Šv. Kazimiero Seserų Remėjų ir SLA 63 kuopos.

Kūnas pašarvotas Bukausko koplyčioj, 10821 So. Michigan Ave.

Trečiad., vasario 29 d. 8:45 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Visų Šventų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Uršulės Gillis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Vyras, Sūnūs, Marčios, Duktė, Žentas ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius A. Bukauskas. Tel. CO. 4-2228.

LEONTINA DARGUSH (DARGUZIS)
Gyveno 2643 Silver Creek Drive, Franklin Park, Ill.

Mirė 1956 m. vasario 25 d. 1 val. ryto, sulaukusi 64 m. amžiaus.

Gimusi Rygoj, Latvijoj.

Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Stasys J. Dargužis, duktė Mignon Boddeker, žentas Dale Boddeker, sesuo Emilia Anderson, švogeris Allen A. Anderson, brolio sūnus Aleksandras Dargužis, švogerka Mary Dargužis, uošviai Winefred Carlson ir Leonard Carlson ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas Peterson Funeral Home, 6936-46 West North Ave.

Antrad., vasario 28 dieną 1 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Mount Emblem kapines.

Visi a. a. Leontinos Dargush giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Vyras, Duktė, Žentas, Sesuo ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius Peterson Funeral Home. Tel. ME 7-4441.

Vienuolikos metų sukaktis

JUOZAPAS F. VILIS

Mirė 1945 metų vasario 27 dieną.
Palaidotas kovo 3 d. Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Jau vienuolika metų kaip žiauri mirtis tave iš mūsų tarpo išskyrė, bet tavo meilė, supratimas, atjautimas, malonumas auga per metus. Vietoj mažėjimo su atsiminimais, stiprėja ir brangina mūsų kasdieninį gyvenimą.

Nuliūdę liekame:

Moteris Antanina; Dukrelės: Suzanna ir Flora; Žentas Jonas Schweer; Anūkai: Jonas Juozapas ir Christopher Vilis Schweer.

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje. Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuvėms Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Evangelizacijos savaitė Toronte ir Hamiltone

Amerikos Jungtinė Liuteronų Bažnyčia š. m. vasario mėn. pradžioje pravedė evangelizacijos savaitę Ontarijo provincijoe. Lietuviai, latviai ir estai liuteronai pasistengė tą pačią programą įgyvendinti ir savo parapijose. Minėta Bažnyčia buvo tarp kitų paskaitininkų pakvietusi ir kun. Ansą Trakį, Rock Islando Teologijos Seminarijos sistematinės teologijos docentą, skaityti paskaitą tema "Evangelizacijos teologija" ir vadovauti diskusijom visų kunigų bei bažnyčios darbuotojų konferencijoe Hamiltone vasario mėn. 7 d. Kasdien iki pietų susirinko visos provincijos minėtos bažnyčios kunigai išklausyti paskaitų ir dalyvauti diskusijose.

Vyks į Lietuvą

Tose konferencijose sužinota, kad Amerikos Jungtinės Liuteronų Bažnyčios prezidentas, vyskupas Dr. Clark Fry, yra Maskvos pakviestas aplankyti pavergtą Pabaltijį ir ten esančias Liuteronų "Bažnyčias". Jis aplankysiąs ir Lietuvoje gyvenančius liuteronus. Išvyksiąs jis kovo mėn. pradžioje ir būsiąs apie dvi savaites. Pabaltiečiai DP kunigai nori padėti jam tinkamai pasiruošti šiai ypatingai kelionei. Lietuviai liuteronų kunigai, tarp kitko, į jį kreipsis prašymu, kad jis padėtų išlaisvinti buvusį senjorą kun. Leijerį ir kun. Gavėnią, kurie jau keli metai kaip iš pavergtos Lietuvos dėl Evangelijos skelbimo prievarta išvežti Sibiran ir kalinami vergų stovyklose.

Evangelizacija lietuviuose

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Parapijoje, Išganytojo bažnyčioje, Toronte svečias kun. A. Trakis su vietos klebonu kun. Dr. M. Kavoliu sekmadienį, vas. 5 dieną, pradėjo šią savaitę su iškilmingomis pamaldomis. Vakarais kun. A. Trakis skaitė sekančias paskaitas: 1. Gyvasis žodis pasauliui, 2. Žmogus ir gyvenimo prasmė, 3. Žmogus ir Dievas, 4. Žmogaus išsigelbėjimo kelias ir 5. Bažnyčia dabartyje. Parapiečiai ne tik gausiai atsilankė, bet ir gyvai dalyvavo diskusijose. Kun. Dr. M. Kavolis su savo parapijos pareigūnais buvo pavyzdingai paruošęs parapiečius šiai savaitei. Parapijos kunigas net dvi knygutes buvo tuo reikalu parašęs ir atspausdinęs. Parodė, kad tik pasišventimas kilniam darbui ir tiesai gimdo kilnius vaisius.

Evangelizacijos savaitei užbaigti buvo sekmadienį, vas. 12 d., atlaikytos abiejų minėtų kunigų iškilmingos pamaldos Hamiltone ir Toronte, kurių pamokslai buvo skirti paminėti mūsų Tautos Šventei.

Atsisveikinimo kavutė

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Parapijos Moterų Ratelis, vadovaujamas p-lės Elzės Jankutės, suruošė vas. 12 d. vakare Toronte, atsisveikinimo bei pagerbimo kavutę svečiui kun. A. Trakiui. Ratelio vicepirmininkė p. A. Šalkauskienė atvėrė kavutę pasveikinimo žodžiu. Nuoširdžius žodžius tarė Generalinis konsulas Vytautas Gylys, atsilankęs su ponia, Dr. Martynas Anysas ir parapijos pirmininkas inž. B. Buntinas. Paskambino pianinu p. Danelevičius, sakė eilėraščius nesenai iš Argentinos atvykusių p. p. Lesniauskų-Brožaitytės dukrelė ir kiti vaikai. P. A. Paulikaitis surinko apie 30 prenumeratorių "Evangelikų Žodžiui"; Bleizgių šeima tam tikslui paaukojo $20. Pabaigoje tarė kun. A. Trakis žodį, kviesdamas likti ištikimais lietuvių bendruomenei ir Tėviškės Bažnyčios dvasiai ir tiesai.

B. B.

PILDOME INCOME TAX LAKŠTUS

NAUJIENOS pildo pajamų mokesčių (Income Tax) lakštus kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro, o šeštadieniais iki 12 v. dieną.

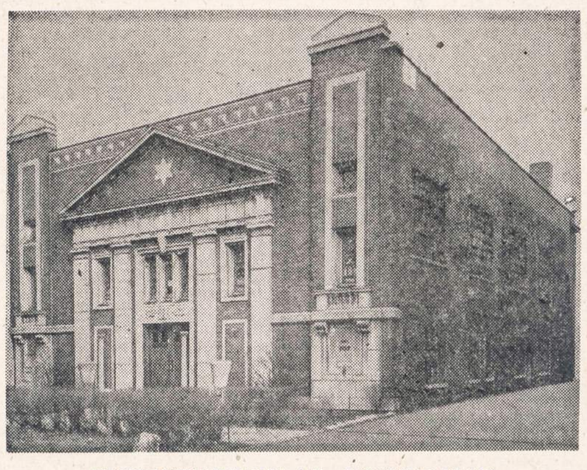

INSTITUTIONAL BUILDING
6641-43 So. Troy Street

Arti Marquette Parko 60x125 pėdų sklype.

Tinka bažnyčiai, mokyklai, socialinėms arba savišalpos organizacijoms.

Didžiausia auditorija turi 420 sėdimų vietų; įrengta scena. Erdvi valgykla ir pramogų kambarys 150 asmenų, su pilnai įrengta virtuve, 2 ofisai, biblioteka ir užkandinė; šildymas alyva. Geri baldai ir įrengimai; prieinama kaina.

Skambinkite HEmlock 4-9748 arba WAlbrook 5-4636.

Brokeriai bendradarbiaukite.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

KANADOS ŽINIOS

VANCOUVER, B. C.

Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 38-tos sukakties minėjimas prasidėjo pamaldomis Šv. Patriko Rymo katalikų bažnyčioje. Per pamokslą buvo prisiminta kenčianti Lietuva ir sukalbėta ta intencija malda.

Iškilmingoji minėjimo dalis vyko po pietų Mėlynojo Dunojaus salėje. Ant pastato stogo plevėsavo toliai matoma lietuviška trispalvė. Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Pranas Balsevičius. Po susikaupimo minutės latvių vardu sveikinimo žodį tarė majoras K. Weldie. Estų tautos vardu prabilo jų pirmininkas p. H. Loo. Pagrindinę minėjimo kalbą pasakė Kanados Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos Apylinkės Valdybos pirmininkas adv. Jonas J. Justis. Iškilmingajai minėjimo programos daliai vadovavo K. L. Tarybos Vancouverio skyriaus pirmininkas p-as Emilis Smilgis.

Antrojoje — meninėje minėjimo dalyje — pirmą kartą plačiajai visuomenei pasirodė šeštadieninės mokyklos vaikai, pašokdami tautinių šokių ir padeklamuodami eilėraščių. Jie taip pat atliko kelis dalykus akordeonu bei pianinu. Duetu dainavo Balys Radzevičius ir Vytautas Diakas. Z. Kaulienė padainavo solo ir Danguolė Radzevičienė paskambino pianinu.

Baigus minėjimą Tautos himnu ir "God Save the Queen" svečiai buvo pavaišinti kavute.

Ypatingą padėką tenka p. Zitai Kaulienei už programos meninės dalies paruošimą ir pravedimą bei p. Lydijai Tomingienei ir kitoms ponioms už kavutės paruošimą.

Minėjimo metu surinktos aukos skiriamos Tautos Fondui. Ne visi Britų Kolumbijos lietuviai turėjo galimybių dalyvauti minėjime ir tenai įteikti aukas Lietuvos laisvinimo reikalams. Bet visi gali didesne ar mažesne pinigų suma paremti laisvinimo pastangas. Todėl tie tautiečiai, kurie neturėjo progos įteikti savo numatytos aukos minėjimo metu, gali ją pasiųsti tiesiog Tautos Fondo Įgaliotiniui Britų Kolumbijai: Mr. K. Skrinskas, Room 320, 656 Seymour St., Vancouver 2, B. C.

Buvęs gubernatorius — garbės prezidentas

Feldmaršalas Earl Alexander of Tunis, buvęs Kanados Generalinis Gubernatorius ir Karalienės Vietininkas bei Anglijos Krašto Apsaugos Ministeris davė savo sutikimą būti visą amžių Vancouverio Latvių Sąjungos garbės pirmininku.

Lietuvių judėjimas

Iš Toronto, Ontario, į Vancouverį, B. C., pastoviam gyvenimui atsikėlė Kazys Dementavičius.

Iš Calgario, Albertos provincijos, atvyko P. Vaikutis. Jis gavo pastovų darbą prie statybos Vancouverio priemiestyje.

Antanas Šeputis, atvykęs iš Wellando, Ontario, apsigyveno Kitimate, B. C., ir pradėjo dirbti aluminijaus fabrikuose.

Statybos darbams į Port Alberni, Vancouverio saloje, išvyko p. p. Gumbelevičius, Meškauskas ir Dagilis.

Didelė darbų pasiūla

Britų Kolumbijos provincijoje darbų pasiūla, ypatingai statybos pramonėje, yra didesnė negu darbų paklausa. Kai kuriuose vietovėse, nesant žiemos, statybos darbai vykdomi ir sausio bei vasario mėnesiais. Puikios perspektyvos darbo gauti yra staliams, mūrininkams, eiliniams statybos darbininkams bei kitiems.

—J.

welcome your heart fund volunteer — FEB. 26 HEART SUNDAY

Rockford, Ill.

Vasario 16-tos minėjimas pasisekė

Vasario 16-tos šventė buvo paminėta iškilmingai. Pasisekė, galima sakyti, visai gerai. Alto vietos skyriaus pirmininkas Juozas Bacevičius atidarė programą, pasveikindamas gausiai susirinkusius lietuvius ir paprašė visus susikaupti ir atsistojimu prisiminti bei pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Po to jis perdavė programos vedimą Broniui Kovaičiui.

Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo Ona Sinkevičienė ir J. Bacevičius, pritariant visai publikai.

Pakviestas buvo svečias iš Chicagos, Dr. Bajerčius, kuris nuosekliai nušvietė Lietuvos kovas už laisvę praeity ir dabar. Jis pabrėžė, kad dabar vedama byla už Lietuvos išlaisvinimą yra remiama ne tik visų lietuvių, kurie trokšta tikros laisvės Lietuvai, bet ir kitų tautų demokratiją gerbiančių žmonių. Kvietė visus lietuvius vieningai dirbti ir dėti pastangas, kad svetur gyveną lietuviai išlaikytų savo kalbą.

Dr. Bajerčiaus kalba publikai patiko. Beje, jis ne tik atsisakė nuo kelionpinigių, bet dar prisidėjo ir su auka. Ačiū jam už tai.

Rezoliucijas perskaitė Alto skyriaus sekretorius P. A. Deltuva. Rezoliucijos buvo pasiųstos prezidentui Eisenhoweriui ir valstybės sekretoriui Dulles.

Aukų buvo surinkta beveik septyni šimtai dolerių. Meninę programos dalį atliko Meno mėgėjų ratelio choras, vadovaujamas muziko Lino. Vyrų ir mišrus choras sudainavo septynias dainas. Dainavimas buvo itin sklandus ir publikai patiko.

Gerai pasirodė ir jauni vaikučiai su deklamacijomis. Ypač šauniai pasirodė L. Pociutė iš Chicagos.

Kai kurie mūsų nuoširdūs lietuviai aukas Lietuvos išlaisvinimo bylai pridavė iš anksto. Tai padarė ponai Širvinskai, kurie savo šeimos vardu prisiuntė gražią auką, nes minėjime patys negalėjo dalyvauti. Dr. Pliopys tik trumpą laiką minėjime tegalėjo pasilikti. Jis, palikęs stambią auką, apleido susirinkimą.

Nemažas skaičius ir kitų jau iš anksto aukas buvo paruošęs. Iš anksto aukas pridavė ir draugijų atstovai.

Skyriaus sekretorius paruoš aukotojų sąrašą, kuris bus paskelbtas spaudoje.

Minėjimo pobūvis buvo labai jaukus. Dalyviai linksmai laiką leido užkandžiaudami ir šokdami. Kai kurie turėjo progos susitikti net po 20 metų nesimatymo. Taip atsitiko su Dr. Alfonsu Ažubaliu, kuris kartu su žmona ir dukra atvyko iš Leaf River, Ill. Pobūvy jis susitiko su Dr. Bajerčium, su kuriuo kartu mokėsi Lietuvoje. O tai buvo prieš 20 metų. Susitikimas abiem buvo tikrai malonus.

Minėjime dalyvavo svečių ir iš tolimesnių vietų.

Bendrai imant, minėjimas buvo sėkmingas ir įspūdingas.

—Žvalgas

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

didžiausias lituanistikos žinynas, lietuvių kultūros paminklas.

Iš suprojektuotų 20—21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę iki galo.

LAIKAS ĮSIGYTI, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama **TIK PRENUMERATORIAMS.**

LENGVOS SĄLYGOS: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtinomis dalimis. Vieno tomo kaina J. A. V. $7.75, visur kitur $8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu:

J. KAPOČIUS, LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
265 C. Street, South Boston 27, Mass.

Paskubėkite — atsargos ribotos!

TAUPYK SAUGIAI

Numesk rūpesčius - ilgiau gyvensi

Daugumas STANDARD FEDERAL taupytojų turto yra sudėta į United States Government Bonds ir Veteranų Paskolas, kurias Jungtinių Amerikos Valstybių įstaiga garantuoja 60%. Tas ir padaro STANDARD FEDERAL stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje.

Turtas virš $57,000,000.00
Atsargos Fondas $4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
Member of Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Come in Now!

$27.55 OFF

on a NEW

HOOVER Constellation

(cleaning tools included)

with the exclusive double-stretch hose!

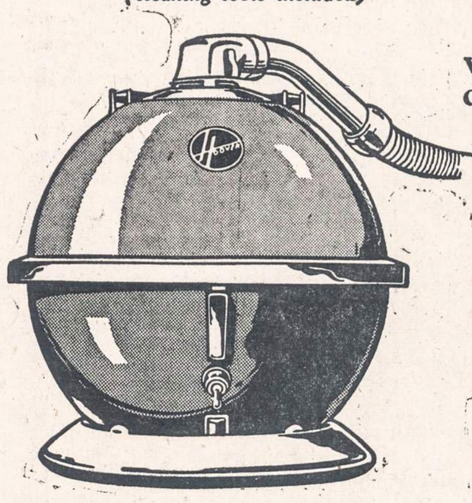

- Cleans twice the area of any other cleaner. Reaches across the largest room—even to the top of stairs—16 feet in all!
- Full horsepower motor gives you extra suction.

Offer good for a limited time only. So hurry.

Regular Price $97.50

NOW JUST $69.95

BEE JAY STORES

15 WEST HUBBARD STREET — Phone: WHitehall 4-3253

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Visų rūšių apdraudos. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.

JONAS KIRVAITIS, WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

Duoną ir įvairias skanias bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, lempos, baterijos, antenos.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas.
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel.: GRovehill 6-7096

BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS

Šviežios Ramunės žiedai, pusė svaro $1.25: ramunių arbatą visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. $1.25: liepos žiedai yra vartojami dėl išsaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. $1.25: kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 cenai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk $4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Sekr. Dulles Vyksta į Aziją

Ateinantį ketvirtadienį valstybės sekretorius John Foster Dulles iškeliaus į Aziją, kur jisai ketina aplankyti 10 šalių. Tik prieš kelias dienas jisai minėjo savo 68 metų sukaktį bet jo energija, matyt, nėra sumažėjusi. Nė vienas JAV valdžios narys nėra tiek keliavęs svetimuose kraštuose, kaip jisai.

Azijoje sekr. Dulles yra buvęs jau kelis kartus. Šios kelionės tikslas iš dalies bus atsakyti į Chruščevo ir Bulganino propagandos kalbas, pasakytas pernai Indijoje, Burmoje ir kitur. Kremliaus diktatoriai, tenai važinėdami, gyrėsi esą Azijos tautų draugai ir kurstė jas prieš Vakarų "imperialistus". Valstybės sekretoriui nesunku bus atremti faktais jų prasimanymus, nes juk Amerika nėra pavergusi nė vienos tautos Azijoje ir ji teikia joms finansinę bei technikinę pagalbą, išleisdama šiems reikalams daug milijonų dolerių kasmet.

Bet svarbu ne tik statistikos duomenys. Atsilikusios ir neseniai įgijusios laisvę tautos paprastai esti labai jautrios. Joms didelė garbė, kai jas aplanko augšti svečiai iš svetimo krašto, ypač jei tas kraštas yra galingas. Todėl Indijos valdžia ir žmonės jautėsi, "kaip sviestu patepti", sulaukę tokių garsenybių, kaip Rusijos premjeras ir komunistų bosas. Premjeras Nehru nėrėsi iš kailio, ruošdamas jiems iškilmingus priėmimus ir puotas. Tokių didelių ponų iš užsienių Indija dar nebuvo mačiusi.

Sekretorius Dulles nesipučia, kaip bolševikiškas kalakutas. Jisai yra kuklus asmuo ir nemėgsta girtis JAV galybe, susitikdamas su kitų tautų žmonėmis. Bet vis dėlto jisai atstovauja galingiausiai pasaulyje valstybei. Ir turtingiausiai, — kuri savo maisto produktais ir pramonės gaminiais sušelpia nesuskaitomą daugybę žmonių įvairiose pasaulio šalyse. Sekr. Dulleso atsilankymas bet kuriame Azijos krašte suteiks tam kraštui tikrai ne mažiau garbės, kaip Bulganino arba Chruščevo.

Tačiau valstybės sekretoriui rūpi ne tik pasirodyti azijiečiams ir perduoti jiems prez. Eisenhowerio linkėjimus. Jisai nori pats susipažinti su jų ekonominėmis, tautinėmis bei politinėmis problemomis. Apie to didelio žemyno gyventojų reikalus bei siekimus, apie jų pažiūras ir galvoseną Amerikoje yra žinoma labai nedaug. Dėl to nežinojimo Jungtinės Valstybės yra padariusios stambių klaidų, pakenkusių viso laisvojo pasaulio reikalui.

Prieš išvykdamas, sekr. Dulles turės konfidencialų pasitarimą su JAV senato vadais.

Vidurinių Rytų klausimais, penktadienį, jį viešame posėdyje kvotė beveik keturias valandas senato užsienių santykių komitetas. Apie tai mums teks pakalbėti vėliau.

APŽVALGA

PATAIKĖ PIRŠTU Į DANGŲ

Suomijos prezidento rinkimuose, kaip žina, laimėjo vieno balso dauguma konservatyvios agrarų (žemvaldžių) partijos kandidatas Uhro Kekkonen, prieš socialdemokratą Karlą Fagerholmą.

Už Kekkoneną balsavo komunistai ir jų bendrakeleiviai, nežiūrint to, kad jie sakosi esą buržuazijos priešai ir darbininkų draugai.

Tokią dviveidišką taktiką pilnai "užgiria" Bimbos "Laisvė". Ji klausia "Kodėl komunistai savo balsus atidavė už Kekkoneną?" — ir atsako:

"Per eilę metų Kekkonenas bendrai su buvusiu prezidentu Paasikivi vairavo partiją ir valstybę taikos keliu ir bendradarbiavimo su Tarybų Sąjunga. Būdamas premjeru, Kekkonenas įgavo didžiulį pasitikėjimą savo žmonėse ir didžiulio kaimyno, Tarybų Sąjungos, akyse.

"Kas kita su socialdemokratais. Jie bando Suomiją pasukti Vakarų link ir įtraukti ją į NATO (Jungtinių Valstijų vadovaujamą militarinę sąjungą). Socialdemokratai bando neutralią Suomiją padaryti priešiška Tarybų Sąjungai".

Todėl "Laisvė" džiaugiasi, kad į Suomijos prezidento vietą nepateko tokio plauko socialistas, kaip "Naujienų" redaktorius.

Bet ji nudžiugo per greitai. Socialdemokratas Fagerholm yra paskirtas Suomijos premjeru!

Pats prezidentas pasiūlė jam šitą postą, ir Fagerholm pasiūlymą priėmė, žadėdamas sudaryti naują vyriausybę be komunistų ir bendrakeleivių.

Nors prez. Kekkonenas ir turi "didžiulį pasitikėjimą" Maskvos akyse, jisai *negalėjo* ignoruoti socialdemokratų vado Fagerholmo, nes pastarasis, kaip minėjome, gavo beveik pusę rinkikų balsų, nors jo oponentą rėmė maskvinė partija. Iš tų rinkimų aišku, kad tarp *tikrųjų suomių* Fagerholmas turi daugiau pasitikėjimo už patį prezidentą.

Taigi "Naujienų plauko" socialistas atsistojo Suomijos vyriausybės priešakyje ir krašto užsienio politikoje jo balsas svers tikrai ne mažiau, kaip Kekkoneno.

VARGŠAS MALENKOV

SSRS komunistų partijos suvažiavime, kuris tik ką pasibaigė, valstybinio planavimo viršininkas Maksim Z. Saburov, smarkiai išbarė elektros stočių (jėgainių) ministeriją, ir visa Maskvos spauda jo kalbą išspausdino.

Tą ministeriją valdo buv. premjeras Georgi Malenkov.

Saburov yra "pirmasis" premjero pavaduotojas, o Malenkov — tik paprastas premjero pavaduotojas.

Savo kalboje Saburov kaltino Malenkovo ministeriją delsimu įrengiant naujas elektros stotis, dėl ko buvę bereikalingai suvartota milijonas tonų anglių. Šitokių nuostolių kaltininkus sovietų valdžia aštriai baudžia.

Šitas kaltinimas buvo dar pakartotas suvažiavimo priimtoje rezoliucijoje, baigiant paskutinę sesiją.

Kas atsitiks su Malenkovu po šitų atakų prieš jį spaudoje ir suvažiavime, sunku pasakyti. Bet atrodo, kad partijos "bosas" Chruščevas stengiasi mažų mažiausia jį nulinčiuoti politiškai. Iš to galima numanyti, kad Malenkovo frakcija partijoje dar nebaigta "likviduoti".

Prieš metus laiko Georgi Malenkov, buvęs artimiausias Stalino tarnas, po jo mirties paveldėjęs jo postą ministerių kabinete, buvo priverstas rezignuoti iš premjero pareigų ir viešai "prisipažinti" esąs toms pareigoms netinkamas. Bet Chruščevui to neužteko. Nugalėtam Stalino pakalikui tapo dar kartą apskaldyti antausiai.

GAVO IR MOLOTOVAS

Komunistų partijos suvažiavime gavo antausių ir Viačeslav Molotov, sovietų užsienių reikalų ministeris, taip pat ilgus metus buvęs artimas Stalino bendradarbis.

Jisai pats turėjo dar kartą "prisipažinti" padaręs prieš metus laiko klaidą, sakydamas, kad Sovietų Sąjungoje esą dar tik pastatyti pagrindai "socializmui", o ne pats "socializmas". Šitą išpažintį jisai jau buvo atlikęs spaudoje pereitą rudenį.

Tą jo "klaidą" pasmerkė suvažiavimas ir savo rezoliucijoje.

STALINIZMAS ATMESTAS

Kuone visos svarbesniosios SSRS komunistų suvažiavimo kalbos buvo nukreiptos prieš velionį Staliną ir jo "mokslą". Aštriausiai jį kritikavo Anastas Mikojan, smerkdamas mirusiojo diktatoriaus ekonominę teoriją, jo partijos istorijos vadovą ir ypač jo asmeninės diktatūros režimą.

Prieš asmeninę diktatūrą pasisakė ir visas suvažiavimas — žinoma, vienbalsiai. Kaip seniau komunistų partijos suvažiavimai vienbalsiai pritardavo kiekvienam Stalino žodžiui, taip dabar 1,600 delegatų Kremliaus suvažiavime vienbalsiai priėmė rezoliuciją prieš stalinizmą! Tai buvo "robotų", o ne laisvų žmonių sueiga.

Rezoliucija pasmerkė asmens garbinimą ir pareiškė pritarimą "kolektyviai vadovybei". Tai nauja Kremliaus bosų dogma, kurios autorius esąs Leninas.

Tačiau kaip tik Leninas ir davė pradžią asmeninei diktatūrai. Jisai šios rūšies diktatūrą įsteigė, sudarydamas iš artimiausiųjų savo bendradarbių būrelio *"politinį biurą"*, kuris pasisavino partijos centro komiteto galią, toliau ir visos partijos galią. Tame "politbiure" (penkių, septynių asmenų) Leninas visada žiūrėdavo, kad bent vieno balso dauguma būtų jo pusėje. Leninui, tiesa, nereikėjo šituo tikslu žudyti tuos, kurie jam nepritarė, nes jisai galėjo tą mažą pasirinktų asmenų būrelį suvaldyti savo autoritetu. O Stalinui teko vartoti terorą prieš savo oponentus.

Leninas skerdė socialistus ir "buržujus". Stalinas skerdė ir savo partinius draugus. Jisai padarė logiškas išvadas iš leniniškos diktatūros principo.

Kai Chruščevas dabar sakosi grįžtąs prie Lenino "kolektyvios vadovybės" idėjos, tai jisai apgaudinėja partiją (ir, gal būt, pats save). Kolektyvi vadovybė gali būt paremta tik *laisvu susitarimu*, bet laisvam susitarimui nėra vietos ten, kur viešpatauja savivaliavimas ir teroras. O "diktatūra" juk reiškia ne ką kita, kaip valdžią, kurioje asmens *valia* užima vietą įstatymo.

Tokios rūšies "valdžią" praktikuoja savo tarpe banditai ir gengsteriai, bet visada joje iškyla vienas "vadas", kuris suloroja savo konkurentus ir pasidaro visagalis "bosas".

Jei Chruščevui pavyks įgyti Lenino galią, tai jisai toliau virs Stalinu. Jisai yra toks pat ignorantas, kaip velionis Josifas Džugašvili, toks pat žiaurus budelis (tūkstančius žmonių nugalabijęs Ukrainoje) ir toks pat nekultūringas chamas. O jo ambicija didesnė, kaip Napoleono Bonaparto.

1905 METŲ KUMEČIŲ STREIKAI LIETUVOJE

Pereitų metų gruodžio 20 d. Naujienose buvo išspausdintas ilgas raštas apie kumečių streikus Suvalkijoje 1905 m. Kadangi tuose streikuose man pačiam teko dalyvauti, tai šia proga noriu apie juos šį tą parašyti. Juo labiau, kad minėtame aprašyme daug yra netikslumų. Ypač netiksliai yra atpasakoti Naumiesčio apskrities įvykiai.

Naumiesčio apskrities 1905 m. įvykiai man gerai yra žinomi. Aš ten gimiau ir užaugau. O kai prasidėjo 1905 m. sąjūdis, tai į jį buvau įtrauktas.

Naumiestis tais laikais buvo visai prie Vokietijos sienos. Skyrė jį Šešupė. Perėjus Šešupės tiltą, Šakių kryptin buvo Meištų kaimas. Ten buvo ir Meištų dvariukas, kuris priklausė Liesnistvos dvarponiui Kristupavičiui. Nuo Meištų iki Lienistvos buvo du viorstai, o už Šešupės buvo Kataučiznos dvaras, kuris turėjo moderišką plytinę. Pastaroji buvo ant pat Šešupės kranto. Tais laikais ten buvo išdirbamos plytos ir dokalkos stogams dengti.

Vasaros metu plytinėje dirbdavo per 200 darbininkų. Vieni jų pristatydavo plytinei molį, kiti dėdavo plytas į pečių, o treti jau išdžiovintas plytas veždavo ir sukraudavo į tam tikras vietas. Per savaitę darbininkas uždirbdavo 12 rublių. Tais laikais tai buvo didelis uždarbis.

Minėtoje plytinėje aš pradėjau dirbti nuo pat jaunų dienų, ir dirbau ten iki 1909 m. Man todėl gerai yra žinoma, kas ten dėjosi tais laikais.

O dabar pakalbėsiu apie streiką. 1905 m. aš buvau 17 metų amžiaus. Kataučiznos dvaras priskaitė maždaug 200 kumečių. Vasaros metu, kai dirbančių skaičius padidėdavo, tai kumečių ir plytinės darbininkų būdavo net iki 500.

1905 m. liepos mėnesį pradėjo sklisti gandai, kad Paražių, Keturkampio ir Šakalupio dvarų kumečiai streikuoja. Naumiesčio apskrity streikų dar nebuvo. Plito tik kalbos, kad ten ir ten streikuoja. Bet tai buvo vis kalbos ir gandai.

Kada mūsų plytinėje prasidėjo bruzdėjimas, tikrai negaliu pasakyti, — pamiršau datą. Manau, kad Amerikoje yra žmonių, kurie tais laikais plytinėje dirbo ir galėtų tiksliai laiką nusakyti.

Plytinėje darbo sąlygos buvo tokios: darbo diena tęsdavosi nuo 5 val. ryto iki 6 val. po pietų. Pertraukos būdavo pusryčiams pusė valandos, pietums viena valanda ir pusė valandos paludienio.

Dirbo plytinėje moterys ir merginos, kurioms buvo mokama nuo trijų iki šešių rublių per savaitę.

Kataučiznos dvaro ir plytinės savininkas buvo lenkas. Kaip minėjau, liepos mėnesį ėmė sklisti gandai, kad Paražių ir Vilkupių dvarų kumečiai paskelbė streiką ir tam streikui vadovauja Angarietis. Buvo minimas taip pat ir Kapsukas.

Kataučiznos plytinės ir dvaro darbininkai ėmė kalbėti, kad reikia streikas skelbti. Plytinėje dirbo kartu su manim Balsevičiukas, kurį paprastai vadindavo Lauruku. Buvo jis apie 25 m. amžiaus. Nei skaityti, nei rašyti jis nemokėjo, bet pasižymėjo judrumu. Vieną pirmadienį, kai susirinkome į darbą, tas Laurukas ėmė lakstyti po plytinę ir įtikinėti darbininkus, kad prieš pusryčius reikia streikas paskelbti.

Jokio komiteto streikui vesti nebuvo. Nieko nebuvo pranešta nei plytinės pareigūnams, kad streikas skelbiamas. Pagaliau nebuvo suformuluota jokių reikalavimų.

Tas latras Laurukas prieš 8 val. ryto. vadinasi, prieš pat pusryčius nubėgo pas mašinistą, paliepė sulaikyti mašinas, sakydamas, jog yra skelbiamas streikas.

Mašinistas sustabdė mašinas. Nepraėjo nė dešimties minučių, kaip plytinės kieme susirinko darbininkai. Laurkas ir čia ėmė zuiti bei įtikinėti darbininkus, kad jie neitų dirbti ir reikalautų, kad vyrams būtų mokama po pusantro rublio per dieną, o moterims po vieną rublį. Pasišovė jis ir streikui vadovauti, bet mažiausio supratimo neturėjo, kaip tai daryti. Susirinkusieji paskyrė mane ir mano draugą, kad eitumėme Kataučiznos dvaro kumečius išvesti į streiką. Kitus du paskyrė į Liestnistvos dvarą.

Buvau aš tada jaunas ir pilnas energijos, bet tai ir viskas. Apie streiką beveik jokio supratimo neturėjau. Man buvo įsakyta pranešti kumečiams, kad jie susirinktų į Kataučiznos dvarą už plytinės Šešupės pakrantėje.

Diena buvo graži ir šilta. Nedelsdami mes aplankėme mums paskirtas vietoves. Pirmiausia tutikome Kataučiznos dvaro kumečius, einančius rugių piauti. Pranešėme jiems, kad skelbiamas streikas ir kad jie susirinktų prie Šešupės kranto.

Kaip bematant, kumečiai pakluso: į darbą jie nebėjo, o patraukė į nurodytą vietą. Atlikę čia savo užduotį, mes patraukėme į Tarpučius. Tai buvo nedidelis palivarkas. Paskui aplankėme Raudonę ir Puodziškių dvarą, kur kumečiai jau piovė rugius, o spekteris, sėdėdamas ant arklio, žiūrėjo, kaip darbas eina. Vos spėjau pirmam kumečiui pa-

(Tęsinys 5-me pusl.)

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

JONAS A. STIKLORIUS

MAŽOJI LIETUVA TARPTAUTINĖSE SUTARTYSE

(Tęsinys)

2. Klaipėdos uosto statutas, iš 14 straipsnių, nustatąs, kad uostas turi tarptautinės reikšmės, kad jam taikomi Barcelonos konferencijos nuostatai liečiantieji tarptautinius uostus, reguliuojąs uosto valdomąjį organą, jo direkciją, jos sudėtį bei kompetenciją.

3. Keturi straipsniai, reguliuojantieji prekių tranzitą per Klaipėdos uostą.

Lietuvos-Vokietijos sutartis sienos dalykams sutvarkyti

1928 m. sausio 29 d. Berlyne Lietuvos ministras pirmininkas ir užsienio reikalų ministras A. Voldemaras ir Vokietijos Reicho užsienio reikalų ministras Gustav Stresemann pasirašė "Sutartį tarp Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Valstybės Sienos Dalykams Sutvarkyti", ratifikuotą 1929 m. balandžio 24 d., ir paskelbtą Vyriausybės žiniose, Nr. 300/2012.

Šios sutarties pirmojo skyriaus pirmasis straipsnis skamba štai kaip:

Lietuvos Vokietijos siena eina šitaip: nuo Kuršių kopų vakarų kranto prie Baltijos jūros sieną sudaro buvusi Fischhauseno-Klaipėdos apskričių siena ligi tos vietos, kur šioji apskričių siena perkerta Kuršių kopų rytų krantą; iš tenai siena eina tiesiąja linija ligi Tiesiosios šakos (Gerade-Ost) žiočių Kuršių mariose, iš tenai Tiesiosios, Ostraginės (Ostraginnis-Ost) šakų, Skirvytupės, Rusnės ir Nemuno upių svarbiausios plaukiojamosios vagos viduriu ligi buvusios Vokietijos-Rusijos sienos į rytus nuo Smalininkų, iš tenai ją sudaro buvusi Vokietijos-Rusijo ssiena, kaip 1908-12 metais buvo komisijos Prūsijos-Rusijos valstybės sienai nustatyti pažymėta ir nutraukta žemėlapiuose.

Šią sutartį sudaro viso 39 straipsniai, kuriuose gana smulkiai reguliuojami įvairūs techniniai su sienos išvedimu, patikrinimu, išlaikymu etc. susiję klausimai.

Mums ši sutartis įdomi tuo, kad jąja Vokietijos vyriausybė pripažįsta implicite, jog šiaurinė Mažosios Lietuvos dalis — Klaipėdos kraštas — yra Lietuvos respublikos dalis.

Jeigu buvo galima argumentuoti — ir Hitleris gana garsiai taip argumentavo — kad Versalio sutarties 99 str., kuriuo Vokietija atidavė Klaipėdos kraštą aliantams, yra Vokietijai neprivalomas, nes Vokietija pasirašiusi Versalio sutartį ne laisvu noru, o tik priversta, tai šios, 1928 m. sutarties akivaizdoje, ta argumentacija nustoja galios, nes dėl šios sutarties, rodos, niekas dar nėra abejojęs, kad Vokietijos vyriausybė pasirašė ją laisvu noru. Iš to seka, kad šiąja sutartimi Vokietijos Reichas visai oficialiai ir formaliai pripažino, jog šiaurinė Mažosios Lietuvos dalis priklauso Lietuvai.

Einant ta pačia argumentacija, gal reikėtų sutikti jog Lietuva pripažino Mažosios Lietuvos dalį, esančią į pietus nuo Nemuno, kaipo priklausančią Vokietijai. Šita argumentacija tačiau būtų pagrįsta tik grynai formaliu požiūriu, bet nustotų reikšmės pažiūrėjus į realią faktinąją situaciją. Turint galvoje Lietuvos ir Vokietijos jėgų santykį ir didelę jėgų disproporciją Lietuvos nenaudai, ir realiai vertinant konkrečios situacijos faktus, netenka abejoti, kad šita sutartis vis dėlto nereiškia Lietuvos pripažinimo Mažosios Lietuvos pietinės dalies (pietnemunės) priklausomumo vokiečiams. Tokiose apystovose sutartis reiškia ne daugiau, kaip tik pripažinimą nors ir nemalonaus, bet realaus fakto, kad sutarties sudarymo metu Vokietija faktinai valdė pietinę Mažosios Lietuvos dalį ir kad Lietuva tuo metu neturėjo nei jėgų nei galimybių tą jai priklausantį kraštą revindikuoti.

Tačiau, jeigu kas ir nebūtų linkęs priimti šios argumentacijos, bet laikytų, kad Lietuva tąja 1928 m. sutartimi, tegu ir ne expressis verbis, bet vis dėlto implicite išsižadėjo pietinės Mažosios Lietuvos dalies ir pripažino ją Vokietijai, tai net ir tas turėtų pripažinti, kad akivaizdoje to fakto, kad Hitlerio režimas 1939 metais atplėšdamas Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos, be jokio geresnio pagrindo kaip tik fizinės jėgos persvara, šią 1928 m. sutartį sulaužė ir dėl to, einant bendru teisiniu dėsniu, nustojo teisės ta sutartimi remtis ir jos pagrindu reikšti pretenzijas Mažosios Lietuvos šiaurinės dalies — Klaipėdos krašto atžvilgiu.

Klaipėdos Kraštas atplėšiamas nuo Lietuvos (1939 m.)

Nuo Klaipėdos Krašto susijungimo su Lietuva, įvykusio 1923 m., iki maždaug Hitleriui perimant valdžią Vokietijoje 1933 m. pradžioje, tautiniai santykiai Klaipėdos krašte buvo, palyginti, ramūs. Žinoma, buvo trynimosi tarp vokiečių ir lietuvių, tačiau tai pasireikšdavo tik viduje. Vienintelis atsitikimas, kada toks ginčas įsiliepsnojo taip, jog turėjo būti sprendžiamas tarptautinėj plotmėj, buvo žinomoji Boettcher'io byla.

Šis ginčas iškilo štai kaip: Klaipėdos vokietis pirklys Otto Boettcher, 1931 m. sausio mėn. gubernatoriaus A. Merkio paskirtas krašto direktorijos pirmininku, rado reikalo vykti į Berlyną ir ten su aukštesnėmis vokiečių įstaigomis tartis Klaipėdos kraštą liečiančiais reikalais. Gubernatorius A. Merkys rado, kad Boettcher'is tuo pažengė direktorijos pirmininko kompetencijos ribas, ir dėl to 1932 m. vasario 6 d. atšaukė jį iš pirmininko pareigų. Vokietijos vyriausybė pasinaudojo šia proga iškelti Lietuvai bylą Haagos tarptautiniame tribūnole už Klaipėdos krašto konvencijos sulaužymą. Šitas tribūnolas, sudarytas iš įvairių tautybių aukštai kvalifikuotų juristų, prie kurių prisidėjo teisėjas ad hoc (tik šiai bylai) prof. Mykolas Roemeris, tą bylą išžiūrėjo, išklausė šalių, jų tarpe Lietuvos atstovo V. Sidzikausko pateiktus argumentus bei įrodomąją medžiagą ir nusprendė, kad gubernatorius buvo teisus, atleisdamas Boettcher'į, nes šis tikrai peržengė savo kompetencijos ribas. Tai buvo stambus ir džiuginantis Lietuvos laimėjimas tarptautinės teisės sferoje.

1933 m. sausio 30 d. Hitleris tapo Reichskanzler'iu ir atsistojo Reicho vyriausybės priešaky. Naujieji viešpačiai suskato daug stropiau rūpintis už Vokietijos sienų gyvenančiais vokiečiais; jų tarpe ir Klaipėdos krašte gyvenančia vokiečių mažuma. Šie, savo ruožtu, ėmėsi stipriau ir atviriau organizuotis, su vis mažiau tebeslepiamu tikslu atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir prijungti jį prie Vokietijos. Įsisteigė net dvi nacistinio pobūdžio organizacijos: veterinoriaus Dr. Neumann'o vedama Sozialistische Volksgemeinschaft (Sovog), ir kunigo Freiherr von Sass vedama Christlich-Soziale Arbeitsgemeinschaft (Chrisozag).

Kai pradedama "karštligiškai kliedėti"

LAISVOJI TRIBŪNA

Reaguodamas į įspūdžius iš studentų sąjungos suvažiavimo Clevelande, Arvydas Barzdukas (Naujienos, š. m. vas. 3 d.) be kita ko rašo, kad ateitininkai nors ir turėjo balsų daugumą suvažiavime, tačiau tuo nepasinaudojo. Iš tikrųjų gi ateitininkai šia dauguma naudojosi visais atvejais, kurie jiems kaip grupei buvo svarbūs. Turimos daugumos pagalba jie išsirinko daugumą mandatų komisijoje, diskvalifikavo Bostono skyrių, prasilenkdami su statutu, kurį taip interpretavo, kad būtų galima lengviau pravesti dabartinių rinkiminių taisyklių pakeitimą. Atvejuose, kurie ateitininkams buvo nesvarbūs, jie savo daugumos nenaudojo. Čia geriausias pavyzdys — sekretoriato rinkimas.

Toliau A. B. sako, kad ateitininkai balsavo ne už Bostono skyriaus diskvalifikavimą, bet už centro valdybos taisyklių laikymąsi. Jau nekalbant apie tų taisyklių statutinį teisėtumą, A. B. prasilenkia su tiesa, sakydamas, kad Bostonas neatsakė nė į vieną centro valdybos laišką. Patys centro valdybos nariai yra prisipažinę, kad Bostonas, nors ir nevisiškai tvarkingai, tačiau prisiuntė savo narių sąrašą.

Savo straipsnį A. B. baigia mušdamasis į krūtinę, menamai jis norėjęs, kad dalis protokolo būtų skaitoma, tačiau dėl to suvažiavime nieko nedarė; neateitininkai (Akad. Skaut. Sąjūdžio ir Santaros nariai), kurie rašė pereitų metų protokolą jį taip surašė, jog bijojo, kad jis būtų viešai skaitomas; J. Šoliūnas atsiėmė savo, ateitininkų nubalsuotą, pasiūlymą skaityti protokolą vien dėl to, kad jam pasidarė gaila protokolo signatarų, kurie pagal A. B. tuoj turėjo gauti apopleksiją.

Kas suvažiavimo gale buvo, galėjo aiškiai matyti, kad pats A. B. vos negavo apopleksijos, agituodamas ateitininkus balsuoti už J. Šoliūno pasiūlymą. Tačiau jis ne tik tarp suvažiavimo dalyvių lakstė, bet ir viešai gynė J. Šoliūno poziciją, ko dabar bijo prisipažinti.

Taip pat labai įdomu, kad savo straipsnyje A. B. vienoje vietoje teigia, jog jam nebuvo žinoma kodėl J. Šoliūnas pačiame suvažiavimo gale užsispyrė skaityti seną protokolą, gi kitoje vietoje jis sužino, kodėl J. Šoliūnas atsiėmė savo pasiūlymą. Jei tikėti A. B., tai tarp jo ir J. Šoliūno komunikacija buvo palaikoma tik tais reikalais, kurie tiktų posuvažiaviminių straipsnių rašymui.

A. B. skelbia netiesą, rašydamas, kad pereito suvažiavimo protokolo signatarai bijoję protokolą viešai skaityti. Priešingai, jie kaip tik norėjo, kad jis būtų viešai skaitomas. Bet tas ne nuo jų parėjo, bet nuo suvažiavimo narių daugumos, kurią turėjo ateitininkai. Protokolas, nežiūrint A. B. vienminčių skleidžiamų gandų, kad jo visai nėra, gulėjo ant prezidiumo stalo ir buvo visiems lengvai prieinamas. Jį galėjo skaityti, matyti ir diskutuoti kas tik norėjo. J. Šoliūnui reikalaujant, ateitininkai ir buvo nubalsavę jį skaityti, tačiau jis nebuvo skaitomas, nes A. Sužiedelis, matydamas, kad jaunesnieji ateitininkų vadai nori ne tik perskaityti vieną protokolo dalį (kas iš tikrųjų būtų užėmę tik kelias minutes), bet po skaitymo pradėti suvedinėti asmenines ir grupines sąskaitas (kas būtų užėmę kelias valandas), įsakė J. Šoliūnui savo pasiūlymą atsiimti. J. Šoliūnas ir kiti protokolo skaitymo instigatoriai, įskaitant, aišku, ir A. B., kuris dėl tokio A. Sužiedelio elgesio buvo labai supykęs ir to neslėpė salėje, kuone gaudami nervų priepuolį turėjo įsakymo paklusti.

J. Šoliūnas, A. Barzdukas ir kiti norėjo, kad protokolas (arba jo dalis) būtų skaitomas, nes bijojo, kad kai kurie jiems nemalonūs pereito suvažiavimo faktai būtų užfiksuoti protokole. Turėdami suvažiavime daugumą, jie tikėjo tuos faktus eliminuoti arba pakeisti. Tas jiems būtų ir pavykę, jei ne energingas A. Sužiedelio pasipriešinimas.

Nerasdamas argumentų savo teigimams paremti A. B. pusę straipsnio skiria istorijai bei (apibūdindamas kitų pažiūrų studentus) išsireiškimams kaip "karštligiškai kliedi", "meluoja", "keikia" ir pan. Reikia pastebėti, kad istorijoje A. B. nesiskaito su tiesa lygiai taip pat, kaip ir dabartyje. Vienas iš pavyzdžių būtų jo teigimas, jog visuotiniame suvažiavime Chicagoje Santara turėjo daugumą suvažiavimo tvarkymo organuose. Santara daugumos neturėjo, nes į tuos organus buvo išrinkti trys A. S. S. nariai, trys santariečiai ir vienas ateitininkas.

A. B. straipsnio sąmoningas faktų kraipymas bei tonas yra pavyzdys metodų vartojamų kraštutinio ateitininkų sparno (nelaimingu atveju jis vis dar turi labai daug įtakos savo organizacijoje), kuris bijodamas, kad šie metodai neterštų vienos iš seniausių mūsų akademinių organizacijų, kartais dangstosi Aktyviųjų vardu.

P. B-kus

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

sakyti, kad streikas, kaip jis sustojo rugius piovęs ir dalgį užsidėjo ant peties. Juo pasekė ir kiti. Sustojo visi ir rengėsi eiti namo. Aš jiems paaiškinau, kur jie turi susirinkti.

Raudonės palivarke dirbo tik apie 15 darbininkų. Jie irgi tuoj prisidėjo prie streiko ir klausė, kur turi susirinkti.

Kai grįžome į plytinę, tai ten radome vos kelis darbininkus, — visi kiti buvo jau darbovietę apleidę.

Plytinėje pasilikę darbininkai apspito mus ir ėmė klausinėti, kas streikui vadovaus. Atsakiau, kad dar tikrai nėra žinoma. Nieko nelaukdamas susiradau savo bičiulį, kad galėčiau pasitarti su juo, kas daryti. Nieko negalėjome sugalvoti. Tuo tarpu grįžo ir kiti pasiuntiniai su pranešimais, jog pritarimas streikui yra didelis ir kad antrą valandą po pietų ant Šešupės kranto įvyks susirinkimas.

Ir iš tiesų paskirtu laiku susirinko didžiulė minia žmonių. Kadangi diena buvo šilta, tai kai kurie, nieko nelaukdami, šoko į Šešupę maudytis. Kiti pasiskirstė būreliais ir tarėsi, kas daryti. Aš, mano bičiulis ir dar keli kiti pasislėpėme ir bandėme surasti išeitį. Nė vienas mūsų neturėjome jokio supratimo apie tai, kaip reikia streiką vesti. Pagaliau mano bičiulis pareiškė, jog jis girdėjęs, kad Paražių dvaro streikui vadovaująs Angarietis. Girdi, reikia atsigabenti Angarietį.

Sulaukėme vakaro nieko nenuveikę. Susirinkusieji taip be nieko ir išsiskirstė. Kitą dieną ir vėl susirinko minia. Ir vėl diena pasitaikė graži, tad kai kurie ėmė maudytis Šešupėje. Kiti sugulė ant upės kranto. Mano bičiulis ir aš visai nepasirodėme, o vis tarėmės, kas reikia daryti. Bičiulis mane vis ragino, kad eičiau į Paražių dvarą pas Angarietį.

Neatsirado drąsos tai padaryti. Kaip sakoma, gavau šaltas kojas ir tos misijos neatlikau.

Trečią dieną visai mažai žmonių besusirinko. Jie apspitę mane klausinėjo, kas yra daroma ir kas manoma daryti. Aš juos raminau, kad rytoj atvyks Angarietis ir viską sutvarkys. Mano bičiulis jau visiškai nepasirodė. Vėliau paaiškėjo, kad jis pabėgo į Vokietiją.

Vakarop ėmė sklisti gandai, kad ketvirtadienį tikrai atvyks Angarietis, tad visi turi susirinkti prie upės kranto.

Ir susirinko. Aš stengiausi kiek nuošaliau nuo visų laikytis. Darbininkai nekantravo ir laukė, kas bus. Jau buvo žinių, kad į Naumiestį yra atvykę kazokai, o Liesnistvos dvarponis reikalaująs, kad jo darbininkai būtų varomi į darbą.

Apie 11 valandą ryto Kataučiznos girioje pasigirdo savotiškas dundėjimas. Atrodė, lyg žemė dreba. Netrukus pamatėme, kad visu smarkumu atjoja kazokai. Žmonės labai išsigando ir nežinojo ką daryti. Tuo tarpu kazokų vadas kažką šūkavo. Apie 20 kazokų apsupo visus ir suvarė į krūvą. Tik keliems pasisekė pasislėpti krūmuose nepastebėtiems.

Tuoj visiems buvo įsakyta stoti į eilę palei Šešupę iki brastos. Varė visus į Liesnistvos dvarą. Žmonės buvo labai išsigandę, bet visi tvarkingai ėjo per girią. Pastebėjęs tankius krūmus, bandžiau pasprukti. Tačiau kazokas greit pastebėjo ir, nušokęs nuo arklio, pasivijo. Jis smogė taip smarkiai nagaika, kad aš net pakritau ant žemės. Atsikėlęs greit nubėgau prie kitų, kad daugiau negaučiau mušti.

Nuvarė mus visus į Liesnistvos dvarą. Dvaro užveizdas atskyrė visus savo darbininkus, o kitiems liepė eiti į savo dvarus.

Ką padarė Liesnistvos dvarponis su savo darbininkais, aš tikrai nežinau. Girdėjau, kad kumečiams buvo padidintas šiek tiek atlyginimas.

Kitų dvarų darbininkai, kai jiems buvo įsakyta eiti namo, bėgo prie Šešupės. Kadangi toje vietoje upė buvo gana gili, tai mokantieji plaukti šoko į vandenį ir perplaukė upę. Atsidūrę Kataučiznos girioje, jie parėjo namo. O tuos, kurie plaukti nemokėjo, moterys pergabeno per upę valtelėmis.

Kataučiznos dvarponis sušaukė visus darbininkus prie savo rūmų ir ėmė klausti, ko jie nori. Visi tylėjo kaip žemė. Dvarponis pasakė pamokslą, kiekvienam davė po rublį ir liepė eiti dirbti. Niekam algos nebuvo pakeltos.

Plytinė buvo visiškai uždaryta. Apie du šimtai darbininkų neteko darbo. Po savaitės laiko keli darbininkai nuėjo pas dvarponį prašyti, kad atnaujintų darbus plytinėje. Dvarponis prašymą patenkino. Darbininkai į darbą grįžo senosiomis sąlygomis.

Mano brolis, kuris išvežiojo plytas, pranešė man, kad esu įskųstas. Ilgai nedelsdamas, aš pasišalinau į Vokietiją, kur išgyvenau vienerius metus. Kai po metų laiko grįžau Lietuvon, tai ir vėl pradėjau dirbti plytinėje. Dirbau ten iki 1909 m. pabaigos. Vadinasi, kol išvykau į Ameriką.

Tai taip vystėsi streikai Naumiesčio apskrity. Asmuo, kuris pernai rašė apie tuos streikus, matyti, apie juos buvo girdėjęs tik skambinant...

Streikų užuomazga buvo Kataučiznos plytinė, o ne dvarai. 1905—6 m. įvykiai man gerai žinomi, todėl ir nusitariau apie juos kiek plačiau ir tiksliau parašyti.

J. A.

Mirė Leontina Dargužis

Šeštadienį Oak Park ligoninėje mirė Leontina Dargužis. Ji buvo sunkiai sužeista eismo nelaimėje prie 72 Ct. ir North Ave., kai kartu su seseria važiavo automobiliu.

Leontina Dargužis paliko dukterį ir vyrą Stanley Dargužį, kuris prie 16-tos ir Halsted St. laiko viešbutį.

GĖRĖKITĖS 21 COLIO SPALVOTU TV,
PLAČIU, KAIP GYVENIMAS....
GYVENIMIŠKAI TIKRU!

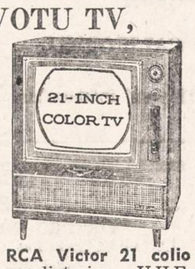

Jūs galite šiandien įsigyti pilną 21 colio spalvotą TV! Didelis, puikus, kvapą užimantis — kaip tikras gyvenimas! Rinkitės bet kurį RCA Victor iš dviejų nuostabių naujų kabinetinių stilių. Stebėkite vis daugiau ir daugiau naujų spalvotų programų, o taip pat ryškių, aiškių juodų ir baltų standartinių transliacijų. Abu setai vienas kitą papildo. Pilna TV namų pramoga Jums ir Jūsų šeimai!

RCA PRADĖJO IR IŠVYSTĖ DERINAMĄ SPALVŲ TELEVIZIJĄ.

RCA Victor 21 colio reguliatorius. U H F-VHF balso derintojas. Mahogany ar šviesaus tropikinio kietmedžio išdirbinys. Deluxe model 21CT662, $695.00 ir aukščiau.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Naujų didelį trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wellbrook 5-9209

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND Savings and Loan Association
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000 FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

OPPORTUNITY

FOR

PIPING DESIGNERS

AND

DRAFTSMEN

If you are an experienced Piping Designer looking for a more challenging job, this is your chance to join a young expanding organization now designing and building chemical plants all over the world.
Excellent salary, fringe benefits and relocation expenses paid for those who can qualify.

Write:

CHEMICAL & INDUSTRIAL CORP.
256 McCULLOUGH STREET
CINCINNATI 26, OHIO
Attention: F. J. TYTUS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

AUKŠTAS DIVIDENDAS -- APDRAUSTAS SAUGUMAS -- PELNINGI PATARNAVIMAI VELTUI

Taupykite tvirtoje, apdraustoj $16,500,000.00 įstaigoje. Aukštas dividendas ant paid-up shares, current rate. Pasinaudokite dar šiais taupymo skyriais: optional, bonų, Kalėdų ir vakacijų. Galite taupyti per laiškus. Sutaupykite išlaidas keičiant čekius ir apmokant įvairiausias šeimos bilas. Veltui patarnavimas nariams. Iškeičiam ir parduodam valdžios bonus. Namų paskolos prieinamiausiomis sąlygomis. Platesnių informacijų gausite, jei paskambinsite GRovehill 6-7575.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVENUE

ATDARA PIRM. NUO 12 IKI 8, ANTR. IR PENKT. NUO 9 IKI 4, KETV. NUO 9 IKI 8, TREČIAD. UŽDARYTA VISĄ DIENĄ, O ŠEŠTAD. NUO 9 IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4 ir 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PRospect 6-1795
Rezidencijos: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadienias.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036,
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p. p., išskyrus sekm.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef.: ofiso: GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2—4 ir 6—8.
Šeštadienį 2—4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet. išskyrus sekmad.

Telefonai ofiso: CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GRovehill 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., antr. ketv. ir penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštad. 2—4 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penkt. 6-9 val. vak. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vakare.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. popiet.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų telef.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Tikrinu klausą ir pagelbėju neprigirdintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4:00 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

help your HEART FUND help your HEART

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

Pasikalbėjimas su kandidate į SLA iždininkus Nora Gugiene

Artėjant rinkimams į SLA vadovybę, Jūsų korespondentas kreipėsi į daugiausia balsų gavusią per nominacijas į SLA iždininkus p. Norą Gugienę, pasiteirauti kai kuriais klausimais dominančiais SLA narius.

Nora Gugienė buvo "pagauta" savo vyro advokato Kazio Gugio kontoroje kaip tik berašant įvairius čekius SLA reikalais, 127 No. Dearborn Street.

Į Jūsų korespondento klausimus p. Nora Gugienė suteikė paaiškinimų ir atsakymų.

Teko patirti, kad Jūs esate laimėjusi daugiausiai balsų nominacijose į SLA iždininkus. Jūs kandidatuojate vietoje savo vyro advokato Kazio Gugio, ilgamečio SLA Iždininko, todėl norėčiau paklausti kokios aplinkybės ir sumetimai paskatino Jus siekti tos vietos SLA vadovybėje?

Kiekvienas narys, kuriam rūpi SLA gerovė, mano ir nori prisidėti prie bendro organizacinio darbo. Esu organizacijos narys nuo pat jaunystės. Visą laiką mokėjau duokles, dalyvavau ir dalyvauju organizacijos darbuotėje. Mano vyras adv. Kazys Gugis virš 27 metus buvo SLA Iždininku. Man teko jam padėti tvarkyti SLA finansus, buvau jo sekretorė. Iždininko pareigas labai gerai pažįstu. Manau, kad šioje srityje galėčiau būti naudingiausia organizacijai. Galėsiu tvarkyti visus finansų ir SLA ūkio reikalus, nes juos gerai pažįstu. Todėl ir norėčiau eiti tas pareigas, kurioms esu pasiruošusi ir kurias galėsiu taip gerai atlikti, kaip jas per tokį ilgą laikotarpį atliko dabartinis iždininkas K. Gugis.

Ar išrinkus Jus iždininko pareigoms, nesusidarys kokių sunkumų toms pareigoms atlikti?

Nemanau, kad susidarytų kokių sunkumų kaip minėjau: darbą pažįstu, jo nebijau ir esu pareiginga. Savo darbą mėgstu visuomet laiku atlikti.

Ar iždininko pareigos nesudaro sunkumų esant toliau nuo sekretoriato arba tų vietovių, kur yra laikomi SLA pinigai, tinkamai savo funkcijas atlikti?

Iždininkas per 27 metus buvo toliau nuo sekretoriato, bet tai nesudarė jokių sunkumų. Visuomet finansai ir ūkio reikalai buvo pavyzdingai tvarkomi. Kodėl dabar turėtų atsirasti sunkumų? Jų nebus.

Ar būdama išrinkta iždininko pareigoms turite kokių sumanymų arba sugestijų įnešti ko naujo pačios mūsų organizacijos veikloje, arba tiesioginiai iždininko darbe? Jei turite, malonėkite pasakyti kokių?

SLA organizacija yra didelė. Jos veikimas yra apibrėžtas įstatuose. Pildomoji Taryba turi jų laikytis. Jeigu kuris įstatas neatitinka šiandieninio gyvenimo sąlygoms, tai reikia jį taisyklingu keliu keisti. Visokias pakaitas reikia daryti organizacijos numatyta tvarka. Dabar keičiama konstitucija. Joje bus didelių pakaitų. Turime pirma patirti, ar dabar įvedamų pakaitų užteks. Jeigu kas reikės dar gerinti, parodys ateitis.

Kokių klausimų ryšy su savo kandidatūra į SLA iždininkus gerbiamoji ponia norėtumėt dar pareikšti ir pasidalyti mintimis?

1) Reikia visiems dirbti, kad SLA augtų ir stiprėtų.

2) Reikia stengtis pritraukti daugiau jaunimo.

3) SLA yra visų lietuvių organizacija. Reikia budėti, kad įvairių pažiūrų lietuviai joje broliškai bendradarbiautų.

Jūsų Korespondentas

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

KUR GERIAUSIA VIETA TAUPYTI?

Milijonai Amerikos gyventojų pasakys, kad saugiausia ir pelningiausia vieta taupyti yra **Taupymo** ir **Skolinimo Bendrovė.**
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION—Bendrovė turi apdraudą visiems indėliams iki $10,000 kiekvienam asmeniui, moka gerus dividendus ir teikia visokių kitų patarnavimų.

Esame nariai Federal Home Loan Bank, Federal Savings & Loan Insurance Corporation ir daugelio kitų pagelbinių organizacijų.

Duodame paskolas namų įsigijimui lengvais išmokėjimais.
Atsiminkite:

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET • Tel.: HAymarket 1-2028

Chicagos Lietuvių Tarybos posėdis

Išklausyta ataskaitinių pranešimų iš Vasario 16 d. minėjimo

Š. m. vasario 22 d. vakare Dariaus-Girėno legiono posto patalpose įvyko Chicagos Lietuvių Tarybos posėdis. Dalyvavo 19 tarybos narių: Prel. Ign. Albavičius, T. Blinstrubas, Dr. K. Drangelis, P. Grybienė, J. Gulbinienė, J. Kondroška, D. Kuraitis, J. Kuzas, V. Mankus, S. Rauckinas, E. Samienė, M. Šimkus, J. Talalas, B. Tubelis, V. Uznys, St. Vainoras, A. Valonis, A. F. Wells ir V. Žemaitis.

Posėdžiui pirmininkavo Tarybos Pirmininkas Dan Kuraitis, sekretoriavo E. Samienė.

Taip pat dalyvavo kaip ALTo Vykdomojo Komiteto atstovas, Sekretorius Dr. P. Grigaitis.

Posėdžio pagrindinis tikslas buvo išklausyti pranešimus apie surengtą Chicagoje Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 38 metų paminėjimą. Išklausyta organizacinės, aukų, spaudos komisijų pranešimų, taip pat Tarybos Pirmininko Dan Kuraičio ir iždininko A. Valonio.

Iš aukų komisijos ir iždininko pranešimų paaiškėjo, kad iki posėdžio dienos buvo gauta bendrai ryšy su Vasario 16 d. minėjimu tokios pajamos: salėje aukų surinkta 5.938.47 cnt., ALTo centre prisiųsta $212, per Dan Kuraičio surengtą prekybininkams pobūvį suaukota Lietuvos laisvinimo reikalams $703, D. Kuraičiui įteikė įvairūs asmenys 353 dol. 50 c., p. Grybienė iš organizacijų įteikė $20 ir už įžangą į salę surinkta $1.330. Tuo būdu iš viso pajamų šventės proga gauta $8.556.97. Išlaidų dar galutinai nesuvesta, nes ne visi patiekė sąskaitas. Jų daug nebus. Salė tekainavo $50.

Aptarti taip pat ir pasitaikę trūkumai. Salė tokiam tikslui pasirodė per maža, nors buvo norima surasti lietuvių centre gyvenantiems artimiausią salę.

Ta pačia proga p. T. Blinstrubas iškėlė klausimą, kad jam pavaduojant išvykusį poilsiui Tarybos Pirmininką D. Kuraitį, teko tiesioginiai patirti, jog vienos — kitos organizacijos vadovybės pasigavusios netikslių informacijų apie Chicagos Lietuvių Tarybos rengiamą Vasario 16 d. minėjimą, kiek liečia organizacijų kvietimą dalyvauti minėjime ir savo narių susirinkimuose padarė užmetimų Chicagos Lietuvių Tarybai, kas visai buvo be pagrindo.

Išklausius iškeltą klausimą, pasisakė Tarybos nariai B. Tubelis, J. Kondroška, V. Žemaitis, M. Šimkus, J. Talalas, A. Wells ir D. Kuraitis.

Apgailėstauta, kad nepatikrinus tiesos, keliami tokie klausimai, kurie gali įnešti nesklandumų į bendrą visų lietuvių veiklą kovojant dėl Lietuvos laisvės ir ruošiant visiems lietuviams brangių įvykių minėjimus. Chicagos Lietuvių Taryba lygiai vertina visų organizacijų bendradarbiavimą ir yra nuoširdžiai dėkinga už jų paramą bei talką.

Dr. P. Grigaitis padarė bendrą pranešimą iš ALTo Vykdomojo Komiteto vizitų JAV sostinėj Washingtone, DC — Kongrese, Senate, State Departamente. Apžvelgė būtinus artimiausius darbus, kurių yra labai daug. Nurodė, kad šiais metais JAV atstovų bute ir senate labai gražiai ir įspūdingai buvo paminėta Vasario 16 d. Keturiolikos valstybių Gubernatoriai išleido tai dienai specialias proklamacijas. Sekretorius priminė taip pat, kad yra vietovių, kur paskirų asmenų arba mažų grupių iniciatyva buvo bandoma įnešti nesklandumų ir trukdymų ALTo darbui, bet platesnėje visuomenėje tam pritarimo nėra ir reikia manyti, kad rezultate tie trukdymai pasiliaus ir bus pasiekta vieningumo Lietuvos laisvės darbe.

J. Talalas

Kalėdų senelis lankėsi Augsburge

Augsburge veikia Vargo mokykla, kurią lanko 6 vaikučiai. Vargo mokyklos vaikučiams iš įvairių organizacijų ir Vokietijos Krašto valdybos, Kalėdų eglutei suruošti, gauta virš šimto DM., bet priešmokyklinio amžiaus vaikučiai, kurių viso yra 10, visai buvo pamiršti. Pagaliau, Apylinkės Valdyba, pagal aukų lapą apylinkės narių tarpe padarė rinkliavą, ko pasėkoje surinko 46 DM.

Sausio 7 dieną Kaiserlinde svetainėje visiems kartu buvo suruošta Kalėdų eglutė. Ta proga atsilankė nemažai ir apylinkės lietuvių.

Valdybos p-kas J. Balsys atidarymo kalboje smulkiai nupasakojo su Kalėdomis susijusias lietuviškas tradicijas. Jis priminė šieno apklotą Kūčių stalą, vakarienę iš 12 patiekalų, plotkelių laužymą bei dalinimąsi. Kad po vakarienės šeimininkas nuimadvo nuo stalo šieną ir lyg norėdamas pasidalinti džiaugsmu su savo gyvulėliais, jiems išdalindavo po saujelę. Jis ragino gerbti lietuviškas tradicijas, ir visus gražius papročius, ypač esant tremtyje, nes jie prisideda prie lietuvybės išlaikymo.

Jam baigus kalbą, štai ir Kalėdų senelis pasibeldė į duris. Ir koks mažiesiems buvo džiaugsmas pamačius Kalėdų senelį įeinant su pilnu maišu gėrybių. Senelis po ilgos kelionės atrodė labai pavargęs. Jis, pasveikinęs mažuosius, visiems nupasakojo apie savo ilgą ir nuotaikingą kelionę iš Lietuvos. Baigęs ėmėsi vaikučiams dalinti gėrybes. O senelio tikrai būta pavargusio, nes mažieji turėjo net gelbėti jam iš maišo gėrybes išimti. Senelis, pastebėjęs, kad vaikučių tarpe yra ir nemokančių lietuviškai kalbėti, įspėjo, kad kitais metais, kurie nemokės lietuviškai, tie iš jo dovanų negaus. Išdalinęs dovanas, senelis su vaikučiais nusifotografavo. Seneliui iškeliavus vaikučiai džiaugėsi dovanomis, o suaugusieji turėjo jaukų lietuvišką pobūvį.

Jonas Šileikis

Ar teisybė, kad

galima žinoti kas naujo Vilniuje ir visoje Europjė? Taip, yra toks RADIO, kuris tas žinias suteiks. RAŠOMOJI MAŠINĖLĖ, su kuria galima rašyti lietuviškai ir kitomis kalbomis — yra tokia naujiena? Taip. Norite žinoti tikrą laiką—30 metų—yra laikrodžiai OMEGA, CYMA ir TYSSOT.

Jeigu norit klausytis liet. dainų, operų, šokių muzikos ir tautinių šokių, yra gauta daug naujų liet. plokštelių. Visoms šioms prekėms ir daugybei kitų išleistas katalogas, kaina tik 90 centų. Prekės siunčiamos į visas šalis. J. Karvelis, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677.

P. S. Jeigu turite šios rūšies daiktus sugedusius — sutaisysime gerai — nebrangiai. (Sk.).

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ENGINEERS —

AEROJET

in

SACRAMENTO and LOS ANGELES

CALIFORNIA

A LEADER IN THE FIELD OF ROCKET PROPULSION

Offers outstanding opportunities and diversified assignments on long range programs.

Positions Now Open for—

ENGINEERS
MECHANICAL
AERONAUTICAL
CHEMICAL

for

TESTING DESIGN RESEARCH DEVELOPMENT

To work in the following fields: Hydraulics, compressible and incompressible fluid dynamics, liquid atomization, mass and heat transfer, combustion and chamber design, thermodynamics, strength of materials, spark systems, combustion and high pressure flow systems, vibrations phenomena, gas turbines, pumps.

STRESS ANALYSTS

Experienced in aircraft structures, and aircraft propulsion systems.

SYSTEM ANALYSTS

BSME, BSAE experienced in analysis aircraft and missile propulsion systems.

COMPUTER SPECIALISTS

Digital and Analog
Coders Analysts
Programmers
Experienced and trainees

CHEMICAL ENGINEERS OR PHYSICISTS

Experienced in thermodynamics, combustion and applied chemistry for research in solid rocket combustion. Also position open in optics, applied mechanics, theory of elasticity and fiber glass structure. BS, MS and — or PhD required.

CHEMISTS — CHEMICAL ENGINEERS

Experiences in polymers for process development.

METALLURGISTS

For failure investigation, material property testing, new material evaluation, nondestructive testing, experience in stainless steel super alloys and light materials preferred.

ELECTRICAL and ELECTRONICS ENGINEERS

For control system design, reliability testing, magnetic circuit elements design and application.

Also DRAFTSMEN

Detail-Design-Layout.

U. S. Citizenship Required.

Send resume to Personnel Director.

AEROJET GENERAL CORP.

P. O. Box 1947

SACRAMENTO, CALIFORNIA

Subsidiary of The General Tire and Rubber Company

REIKALINGAS nekilnojamo turto (real estate) pardavėjas ar pardavėja. Gera proga. Mes išmokysime. Turi turėti automobilį. Svoboda, 3739 W. 26th St.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Are you interested in a steady job with a secure future? We need

EDIPHONE OPERATORS

Experienced to transcribe varied departmental dictation in executive offices of National Manufacturer.
Using newest equipment.
Modern air-conditioned offices across from Northwestern Station.
5-day, 40 hour week.
Phone 9:00 A. M. to 4:30 P. M.
DEARBORN 2-7910
(If unable to apply at above hours, contact Naujienos, 1739 S. Halsted St.)

RENTING IN GENERAL
Nuomos

3316 SO. MORGAN ST.
išnuomojamas 4 kambarių butas, suaugusiems. Vonia ir šiltas vanduo. Įėjimas iš priekio, 2-as aukštas.
LAfayette 3-0316

IŠNUOMOJAMI 2 furnišiuoti kambariai, gazu apšildomi. Refrižeratorius ir kiti patogumai. Netoli 33-čios ir Lowe Ave. Telefonuokite vakare tarp 7 ir 9 val. VIrginia 7-4161.

IŠNUOMOJAMAS atskiras kambarys su virtuve ir vonia. ROckwell 2-1777.

Skaitykite "N-nas"

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOŽICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas.

CALL-ME-MOTORS Co.

5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

PAKELIAMI NAMAI
Mes įdedame balkes, stulpus.
Pataisome įdubusias grindys.
J. & K. CONSTR. CO. BO 8-2738

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

2 MEDINIAI namai ant vieno sklypo, aukšti pamatai ir sklepai, gražiai sutvarkyti. Parduodami už geriausią pasiūlymą. St. Kuršienė.

2 BUTŲ (5, 6) mūr. namas arti Ashland ir 55th St. Vienas butas išnuom. už $85. Kaina $20,000. K. Juknis.

GAGE Parke prie labai patogaus susisiekimo, ramioj, gražioj vietoj lotas 50x125 su 4 kamb. namu ir garažu loto užpakaly. Tai retas pirkinys —tiktai $9,200. A. Rėklaitis.

ARTI 17th ir California Ave., 13 apart. mūr. namas. Alyva aut. šildymas. Puikiame stovyje. Didelės pajamos. $75,000. A. Rėklaitis.

TOWN OF LAKE namas, 2-4, taverna su visais įrengimais, salė, scena. Gražus rūsys su virtuve, sale ir baldais. $16,500. A. Rėklaitis.

ARTI 3400 W. 71st St. 4 kamb. mūrinis namas, 4 metų senumo. Graži, rami vieta. $17,600. A. Rėklaitis.

5 KAMB. mūras Marquette Parke. Aut. šild. alyva. Proga! Tik $15,600. A. Sirutis.

LABAI gerame stovyje 38 kamb. rooming house. Koridorinė sistema. Alyva šildoma. Prašo tik $65,000. Grynо metinio pelno $12,000. Nepraleiskite progos ir teiraukitės smulkiau pas Al. Siručį.

PROGA! už $14,500 įsigyti 2 erdvių butų nuosavybę geroj vietoj. St. Kuršienė.

MARQUETTE Parke: 1) mūras—3 butai ir taverna biznio gatvėj. Pajamų namas geram stovyje tik $32,000. 2) mūr. bungalow—5 kmb. ir 1 kmb. rūsyje. $15,800. 3) du kampiniai lotai biznio gatvėj. $9,000. Galima pirkti ir pavieniai. K. Juknis.

PILDOME INCOME TAKSUS.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE

6 butų mūrinis, arti Maria High School. Garu šildomas, stokeris. Moderniškos vonios, 2 auto garažas, 50 pėdų sklypas. $500 mėnesinių pajamų. $15,000 įmokėti, savininkas finansuoja.

2 nauji mūr. namai, kiekvienas po 2 su puse butų, dideli miegamieji, liuksusiniai vidaus įrengimai, aukšta pastogė, kiekvienas turi po 2 atskirus šildymo vienetus, garažai, platūs sklypai.

5½ kamb. mūrinis bungalow, centrinis šildymas gazu, poilsio kambarys rūsyje, su atskiru įėjimu iš fronto; 2 automobilių garažas. $16,800.

6525 So. Claremont, 5 kamb. medinis bungalow, ekstra vonia ir kambaris rūsyje. Centr. šildymas alyva—naujas. Modernus vidus, automatinė indams plauti mašina ir daugelis kitų priedų. Garažas. $14,200.

BRIGHTON PARKE

8 butų (2 aukštų) medinis, dengtas, cemento pamatai, trigubas sklypas. Visi butai turi vonias ir drabužines. Galimos geros pajamos. $5,000 įmokėti. $24,000 arba geriausias pasiūlymas.

GAGE PARKE

1½ aukšto pajamų, visai naujas mūrinis 5-6 kambarių namas. Centr. gazu šildymas. Kilimai ir kiti priedai. Aukštas ir šviesus rūsys su galimybe įrengti kambarius. Tik $20,300.

2 butų mūrinis (2 po 6) prie 59th ir Kedzie. Karštu vandeniu alyva šildomas. Aukšta pastogė ir rūsys. 2 auto garažas. Ąžuolo vidaus įrengimai. Modern. vonios. $95 nuomos. $25,000.

McKINLEY PARKE

4 butų mūrinis (4 po 4). Dujomis ir alyva šildomas. Aukšta pastogė ir rūsys. Maži mokesčiai. $215 mėnesinių pajamų. Kaina $22,000.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori biznių knygas suvesti ir INCOME TAX'US užpildyti. Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės

JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

2 AUKŠTU insuliuotas medinis, 6 ir 6 kamb. Po visu namu rūsys, pastogė, kabinetinės virtuvės; dujiniais pečiais apšildoma. Venecišokos užuolaidos, "ruber tile" grindys I aukšto virtuvėje. Arti 34th ir Western. $10,500. FRontier 6-1967.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - DEKORUOTOJAS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.
Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

HEARING AIDS RENTED
(Nuomojami Girdėjimui Aparatai)
už $1.00 per savaitę.
Visi aparatai vėliausio modelio.

6353 W. CERMAK ROAD
Tel.: STanley 8-4200

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!